

COBISS®

Kooperativni online bibliografski sistem i servisi

COMARC/B® Format
za bibliografske podatke

Priručnik za korisnike

Institut informacijskih znanosti, Maribor, Slovenija

IZUM®

© IZUM, 2017.

Naslov originala: COMARC/B Format za bibliografske podatke; maj 2017

COBISS, COMARC, COBIB, COLIB, IZUM su zaštićene robne marke u posedu javnog zavoda IZUM.

Druge upotrebljene robne marke pripadaju njihovim vlasnicima.

Priručnik uključuje sve dopune od izdanja prve verzije štampanog priručnika 1991. godine do danas. Sadržaj je usklađen s funkcionisanjem programske opreme COBISS3, V6.11-03 i važi i za sve sledeće verzije programske opreme do opoziva ili do objavljuvanja nove elektronske verzije priručnika.

© IZUM, poslednje promene sadržaja: maj 2017, prevod: maj 2017.

ISSN 2232-4259

SADRŽAJ

UVOD .... **UVOD - 1**

0XX BLOK ZA IDENTIFIKACIJU..... ..... **0XX - 1**

001 Identifikator zapisa	001 - 1
010 Međunarodni standardni broj knjige (ISBN)	010 - 1
011 ISSN	011 - 1
012 Otisak prsta	012 - 1
013 Mednarodna standardni broj štampane muzikalije (ISMN)	013 - 1
016 Međunarodni standardni kod snimka (ISRC)	016 - 1
017 Drugi identifikatori	017 - 1
020 Broj u nacionalnoj bibliografiji	020 - 1
021 Broj obaveznog primerka	021 - 1
022 Broj zvanične publikacije	022 - 1
040 CODEN	040 - 1
041 Ostali kodovi*.....	041 - 1
071 Izdavački broj (zvučni snimci i muzikalije)	071 - 1

1XX BLOK ZA KODIRANIH PODATAKA .... **1XX - 1**

100 Opšti podaci za obradu	100 - 1
101 Jezik jedinice	101 - 1
102 Država izdavanja ili proizvodnje	102 - 1
105 Tekstualna građa – monografije	105 - 1
106 Tekstualna građa – fizički opis	106 - 1
110 Kontinuirani izvori	110 - 1
115 Građa za vizuelne projekcije, videosnimci i filmovi	115 - 1
116 Grafika	116 - 1
117 Trodimenzionalni proizvodi i predmeti	117 - 1
120 Kartografska građa – opšti podaci	120 - 1
121 Kartografska građa – fizički opis	121 - 1
122 Vremenski period sadržaja jedinice	122 - 1
123 Kartografska građa – razmer i koordinate	123 - 1
124 Kartografska građa – posebna oznaka građe	124 - 1
125 Zvučni snimci i muzikalije	125 - 1
126 Zvučni snimci – fizički opis	126 - 1
127 Trajenje zvučnih snimaka i kompozacija u muzikalijama	127 - 1
128 Muzička izvođenja i partiture	128 - 1
130 Mikrooblici – fizički opis	130 - 1
135 Elektronski izvori	135 - 1
140 Antikvarna građa – opšte	140 - 1
141 Antikvarna građa – karakteristike primerka	141 - 1

2XX BLOK GLAVNOG OPISA..... ..... **2XX - 1**

200 Naslov i podaci o odgovornosti	200 - 1
205 Izdanje	205 - 1
206 Kartografska građa – matematički podaci	206 - 1
207 Kontinuirani izvori – numeracija	207 - 1
208 Muzikalije	208 - 1
210 Izdavanje, distribucija itd.	210 - 1
211 Predviđeni datum izdavanja	211 - 1
215 Fizički opis	215 - 1
225 Zbirka	225 - 1

230 Elektronski izvori – karakteristike	230 - 1
3XX BLOK NAPOMENA	3XX - 1
300 Opšta napomena.....	300 - 1
301 Napomena o identifikacionom broju	301 - 1
304 Napomena o naslovu i podaci o odgovornosti**	304 - 1
305 Napomena o izdanju i bibliografskoj istoriji**	305 - 1
306 Napomena o izdavanju, distribuciji itd.**	306 - 1
311 Napomena o polju za povezivanje	311 - 1
314 Napomena o intelektualnoj odgovornosti	314 - 1
316 Napomena o primerku	316 - 1
317 Napomena o izvoru	317 - 1
318 Napomena o postupku	318 - 1
320 Napomena o bibliografijama/registrima/rezimeima u opisivanom izvoru.....	320 - 1
321 Napomena o registrima/apstraktima/referencama u drugim izvorima.....	321 - 1
322 Napomena o saradnicima kod nastanka jedinice (grada za vizuelne projekcije, video građa te zvučni snimci)	322 - 1
323 Napomena o izvođačima (građa za vizuelne projekcije, video građa te zvučni snimci) ...	323 - 1
324 Napomena o originalu.....	324 - 1
325 Napomena o reprodukciji.....	325 - 1
326 Napomena o učestalosti	326 - 1
327 Napomena o sadržaju.....	327 - 1
328 Napomena o disertaciji (tezi).....	328 - 1
330 Rezime ili apstrakt	330 - 1
333 Napomena o korisnicima	333 - 1
334 Napomena o nagradi	334 - 1
336 Napomena o vrsti elektronskog izvora	336 - 1
337 Napomena o sistemskim zahtevima.....	337 - 1
338 Napomena o finansiranju	338 - 1
4XX BLOK ZA POVEZIVANJE.....	4XX - 1
410 Zbirka.....	410 - 1
411 Podzbirka	411 - 1
421 Prilog.....	421 - 1
422 Matična publikacija priloga	422 - 1
423 Dodata, prikrivena i priključena dela.....	423 - 1
430 Je nastavak	430 - 1
431 Delimično je nastavak.....	431 - 1
434 Preuzeo je.....	434 - 1
435 Delimično je preuzeo	435 - 1
436 Nastalo spajanjem _, _ i _	436 - 1
440 Nastavlja se kao	440 - 1
441 Delimično se nastavlja kao	441 - 1
444 Preuzima ga	444 - 1
445 Delimično ga preuzima	445 - 1
446 Deli se na _, _ i _	446 - 1
447 Spaja se sa _, _ i nastaje _	447 - 1
452 Druga izdanje na drugom medijumu.....	452 - 1
453 Prevod ili izdanje na drugom jeziku	453 - 1
454 Original (kod prevoda).....	454 - 1
464 Matična jedinica (monografska publikacija)	464 - 1
481 Privezano	481 - 1
482 Privezano uz.....	482 - 1
488 Drugaćije povezano delo	488 - 1

5XX BLOK SRODNIH NASLOVA	5XX - 1
500 Jedinstveni naslov.....	500 - 1
503 Formalna pododrednica	503 - 1
510 Uporedni stvarni naslov.....	510 - 1
512 Omotni naslov.....	512 - 1
513 Naslov na sporednoj naslovnoj strani	513 - 1
514 Naslov nad tekstom	514 - 1
516 Naslov na hrptu.....	516 - 1
517 Ostali varijantni naslovi.....	517 - 1
518 Naslov u savremenom pravopisu.....	518 - 1
520 Prethodni naslov	520 - 1
530 Ključni naslov.....	530 - 1
531 Skraćeni ključni naslov.....	531 - 1
532 Prošireni naslov	532 - 1
539 Stvarni naslov s komandama LaTeX*.....	539 - 1
540, 541 Dodatni naslov, Prevedeni naslov.....	540, 541 - 1
6XX BLOK SADRŽINSKE ANALIZE	6XX - 1
600 Lično ime kao predmetna odrednica.....	600 - 1
601, 602 Naziv korporacije kao predmetna odrednica, Porodično ime kao predmetna odrednica.....	601, 602 - 1
605, 606 Stvarni naslov kao predmetna odrednica, Tematska predmetna odrednica	605, 606 - 1
607, 608 Geografska predmetna odrednica, Vremenska predmetna odrednica.....	607, 608 - 1
609 Formalna predmetna odrednica*	609 - 1
610 Slobodno oblikovane predmetne odrednice.....	610 - 1
620 Pretraživanje po mestu izdavanja	620 - 1
675 Univerzalna decimalna klasifikacija (UDK).....	675 - 1
676 Djuijeva decimalna klasifikacija (DDK)	676 - 1
680 Klasifikacija Kongresne biblioteke.....	680 - 1
686 Druge klasifikacije.....	686 - 1
7XX BLOK PODATAKA O ODGOVORNOSTI	7XX - 1
700 Lično ime – primarna odgovornost.....	700 - 1
701 Lično ime – alternativna odgovornost	701 - 1
702 Lično ime – sekundarna odgovornost.....	702 - 1
710 Naziv korporacije – primarna odgovornost	710 - 1
711 Naziv korporacije – alternativna odgovornost.....	711 - 1
712 Naziv korporacije – sekundarna odgovornost	712 - 1
8XX BLOK ZA MEĐUNARODNU UPOTREBU	8XX - 1
802 Nacionalni ISSN centar	802 - 1
830 Opšta napomena katalogizatora.....	830 - 1
856 Elektronska lokacija i pristup	856 - 1
9XX BLOK ZA NACIONALNU UPOTREBU	9XX - 1
900 Lično ime – primarna odgovornost (varijantna odrednica)*	900 - 1
901, 902 Lično ime – alternativna odgovornost (varijantna odrednica)*, Lično ime – sekundarna odgovornost (varijantna odrednica)*	901, 902 - 1
903 Lično ime (srodna odrednica)*	903 - 1
904 Lično ime (paralelna odrednica)*	904 - 1
910, 911, 912 Naziv korporacije – primarna odgovornost, Naziv korporacije – alternativna odgovornost, Naziv korporacije – sekundarna odgovornost.....	910, 911, 912 - 1
960, 961, 962, 965, 966, 967, 968, 969 Lično ime kao predmetna odrednica, Naziv korporacije kao predmetna odrednica, Porodično ime kao predmetna odrednica, Stvarni naslov kao predmetna odrednica, Tematska predmetna odrednica,	

Geografska predmetna odrednica, Vremenska predmetna odrednica, Formalna predmetna odrednica.....	960, 961, 962, 965, 966, 967, 968, 969 - 1
970 Polje za potrebe bibliografija*	970 - 1
992 Polje za lokalne potrebe*	992 - 1
993 Polje s lokalno definisanim sadržajem*.....	993 - 1

REFERENSNA LITERATURA ..... REFERENSNA LITERATURA - 1**Dodaci**

A SPISAK POLJA/POTPOLJA	DODATAK A - 1
B SHEMA INTERPUNKCIJSKIH SIMBOLA.....	DODATAK B - 1
C INDEKSI ZA PRETRAŽIVANJE	DODATAK C - 1
D PISMA – PRAVILA ZA ISPIS BIBLIOGRAFSKIH PODATAKA.....	DODATAK D - 1
E TABELA NAJČEŠĆIH MATEMATIČKIH I DRUGIH POSEBNIH ZNAKA U NASLOVIMA	DODATAK E - 1
F VOĐENJE BIBLIOGRAFIJA U SISTEMU COBISS	
F.1 Opšte	Dodatak F.1 - 1
F.2 Specifičnosti kod unosa pojedinih polja/potpolja	Dodatak F.2 - 1
F.3 Retrospektivni podaci za serijske publikacije.....	Dodatak F.3 - 1
F.4 Specifičnosti u obradi nekih tipova dokumenata	Dodatak F.4 - 1
F.5 Ispisi bibliografija u sistemu COBISS	Dodatak F.5 - 1
F.6 Tipologija dokumenata/dela: definicije i preporuke	Dodatak F.6 - 1
F.7 Šifrarnik ustanova/organizacija.....	Dodatak F.7 - 1
F.8 Tabela polj/potpolja sa stopnjo obaveznosti za pojedini bibliografski nivo	Dodatak F.8 - 1
F.9 Bibliografski zapis za izvedeno delo (dogadjaj)	Dodatak F.9 - 1
G UDK ZA PRETRAŽIVANJE (675c).....	DODATAK G - 1
H KODOVI ZA VRSTU AUTORSTVA (70X4, 71X4)	DODATAK H - 1
I ZBIRNA OBRADA BIBLIOTEČKE GRAĐE: ZAPISI ZA VEŠTAČKI FORMIRANE ZBIRKE.....	DODATAK I - 1
J MONOGRAFSKI IZVORI U VIŠE DELOVA	DODATAK J - 1

0XX BLOK ZA IDENTIFIKACIJU

SPISAK POLJA

- 001 Identifikator zapisu
- 010 Međunarodni standardni broj knjige (ISBN)
- 011 ISSN
- 012 Otisak prsta
- 013 Međunarodni standardni broj štampane muzikalije (ISMN)
- 016 Međunarodni standardni kod snimka (ISRC)
- 017 Drugi identifikatori
- 020 Broj u nacionalnoj bibliografiji
- 021 Broj obaveznog primerka
- 022 Broj zvanične publikacije
- 040 CODEN
- 041 Ostali kodovi*
- 071 Izdavački broj (zvučni snimci i muzikalije)

Blok sadrži podatke koji identifikuju zapis ili jedinicu, opisanu u zapisu. Polje 001 obavezno je u svakom zapisu.

001c Bibliografski nivo

Određene su sledeće vrednosti:

a	<i>analitički nivo (sastavni deo)</i> Bibliografska jedinica koja je fizički deo druge jedinice, tako da identifikacija sastavnog dela zavisi od identifikacije jedinice koja ga sadrži. Sam sastavni deo može da bude u jednom ili u više delova. Primeri za građu kodiranu kodom "a": članak u časopisu; stalna rubrika ili feljton u novinama; prilog u zborniku; sastavni deo u knjizi.
c	<i>zbirni zapis</i> Zapis za bibliografsku jedinicu koja predstavlja veštački formiranu zbirku. Kod se ponekad koristio i u zapisima za knjižne zbirke. U bazi podataka COBIB.SI postoje stariji zapisi za knjižne zbirke koji sadrže ovaj kod. U novim zapisima, kod "c" se koristi isključivo u zapisima za veštački formirane zbirke. Primeri za građu kodiranu kodom "c": zbirka brošura pohranjenih u kutiji; različite spomenice koje čine zbirku; zbirka rukopisa jednog autora.
d	<i>izvedeno delo*</i> Kod je dodat za potrebe bibliografija. Koristi se samo u slučaju kada ne postoji fizički oblik dela. Pošto po pravilu za te jedinice ne postoji primarni dokument, zapis oblikujemo na osnovu potvrde ili druge dokumentacije o izvedenom delu. Primeri za građu kodiranu kodom "d": predavanje koje nije objavljeno; izložba; koncert.
i	<i>integrisani izvor</i> Bibliografski izvor koji se dopunjaje ili se menja dopunama koje ne ostaju odvojene, već se integrišu u celinu. Integrisani izvori mogu biti zaključeni (sa unapred predviđenim zaključkom) ili kontinuirani (nemaju unapred predviđen zaključak). Primeri za građu kodiranu kodom "i": nepovezani listovi sa zamenljivim sadržajem; baza podataka; web strana.
m	<i>monografska publikacija</i> Bibliografska jedinica koja je zaključena u jednom ili više (fizički odvojenih) delova čiji je broj unapred omeđen. Primeri za građu kodiranu kodom "m": monografija; monografski izvor u više delova; posebno katalogizovana sveska monografije u više svezaka; knjiga u okviru zbirke; posebno katalogizovano posebno izdanje novina; geografska karta u zbirci; zaključena zbirka geografskih karata; globus.
s	<i>serijska publikacija</i> Kontinuirani izvor koji izlazi sukcesivno u nizu međusobno odvojenih svezaka ili delova koji su obično numerisani, a kraj izlaženja nije predviđen. Primeri za građu označenu kodom "s": revija; časopis; novine; elektronski časopis; imenik; godišnji izveštaj; knjižna zbirka.

Bibliografski nivo zapisa odnosi se na glavni deo zapisa, odnosno na primarnu bibliografsku jedinicu čiji je naslov naveden u polju 200. Potpolje je obavezno.

001d Hijerarhijski nivo

Kod označava da li je zapis hijerarhijski povezan s drugim zapisima i kakav je njegov položaj unutar hijerarhije.

Potpolje je obavezno.

0	<i>nema hijerarhijskog odnosa</i>
1	<i>zapis je na najvišem nivou</i>
2	<i>zapis je ispod najvišeg nivoa</i>

U programskoj opremi COBISS implementirano je samo hijerarhijsko povezivanje zapisa za sastavne delove koje uvek treba povezati sa zapisom za nadređeni izvor, jer ne sadrže dovoljno informacija da bi mogli da postoje samostalno.

U zapis za sastavni deo uvek unosimo kod "2". U zapis za kontinuirani izvor ili monografsku publikaciju unosimo kod "0", ako se on ne obrađuje analitički, odnosno kod "1", ako u bazi podataka postoji i zapis za neki od njegovih sastavnih delova.

001e Stari broj zapisa*

Potpolje sadrži stari identifikacioni broj (odnosno identifikacioni broj iz izvorne bibliografske baze podataka), za zapise koji su konverzijom preneti iz drugih bibliografskih baza podataka.

001g Kod potpunosti zapisa

Kod označava stepen potpunosti zapisa i podatak o tome da li je, prilikom pripreme zapisa, jedinica pregledana ili nije. Potpolje ne unosimo, ako zapis radimo s građom u ruci.

1	<i>podnivo 1</i> Jedinica, opisana u zapisu, prilikom pripreme zapisa nije bila pregledana. To bi, npr., moglo da znači da su podaci preuzeti s kataloškog listića, te stoga nisu do te mere tačni, kakvi bi bili da su uzeti sa originalne građe.
2	<i>podnivo 2 (CIP zapis)</i> Zapis je predpublikacijski (CIP) zapis. Pošto su ti zapisi urađeni pre objavlјivanja publikacije, obično su nepotpuni.
3	<i>podnivo 3 (nepotpuni opis)</i> Zapis ne sadrži potpuni kataloški opis i može, ili ne mora, da bude naknadno dopunjena.

001h Oblik bibliografskog opisa

Jednomesni kod označava oblik upotrebljen za opisni deo zapisa. Potpolje ispunjavamo samo ako polja 200 do 225 nisu u celini bila oblikovana prema pravilima ISBD-a. Vrednosti kodova su sledeće:

i	<i>zapis je delimično u ISBD formatu</i> Samo su neka polja u zapisu ispunjena prema pravilima ISBD-a.
n	<i>zapis nije u ISBD formatu</i> Nijedan od podataka u zapisu nije u skladu s pravilima ISBD-a.

017 DRUGI IDENTIFIKATORI

Polje sadrži identifikator objavljen u jedinici, koji ne odgovara nijednom drugom polju, i objašnjenje koje dodatno određuje indikator kada zapis sadrži više identifikatora. Polje u ISBD-u odgovara području standardnog (ili drugog) broja i uslovima nabavke. Polje može da sadrži uslove nabavke i/ili cenu, iako ne sadrži identifikator.

Potpolja & ponovljivost

POLJE/POTPOLJE		PONOVLJIVOST
017	Drugi identifikatori	r
a	<i>Identifikator</i>	nr
b	<i>Objašnjenje</i>	nr
d	<i>Uslovi nabavke i/ili cena</i>	nr
z	<i>Pogrešni identifikator</i>	r
2	<i>Kod sistema</i>	nr

Indikatori

Polje nema indikatore.

OPIS POTPOLJA

017a Identifikator

Identifikator; oblik zavisi od sistema iz kojeg je preuzet.

017b Objasnjenje

Objašnjenje uz identifikator u potpolju a (ako postoji): obično naziv izdavača, oznaka poveza primerka ili objašnjenje odnosa identifikatora prema celini ili određenoj svesci.

017d Uslovi nabavke i/ili cena

Cena jedinice i bilo koja napomena o njenoj raspoloživosti.

017z Pogrešni identifikator

Identifikator za koji ustanovimo da je kod određene jedinice građe upotrebljen pogrešno ili je na drugi način nevažeći. Mogao je biti dodeljen dvema različitim publikacijama i u tom slučaju poništen, a mogao je biti i pogrešno odštampan.

0172 Kod sistema

Kod sistema iz kojeg je preuzet identifikator.

doi	<i>digitalni identifikator objekta</i>
isan	<i>međunarodni standardni broj za audio-vizuelnu građu</i>

NAPOMENE O SADRŽAJU POLJA

U potpolje 2 unosimo kod sistema iz kojeg je preuzet identifikator.

DOI® – Digital Object Identifier (digitalni identifikator objekta) je sistem za trajnu i funkcionalnu identifikaciju i upravljanje intelektualnim sadržajem i metapodacima u digitalnim mrežama. Identifikator DOI sačinjen je iz niza znakova koji jednoznačno određuje entitet u okviru sistema DOI.

ISAN – International Standard Audiovisual Number (međunarodni standardni broj za audio-vizuelnu građu) je sistem za doslednu identifikaciju audio-vizuelne građe. Audio-vizuelna građa je sačinjena od pokretne slike sa pratećim zvukom ili bez njega, i to nezavisno od fizičkog oblika u kojem se građa distribuira. V-ISAN – International Standard Audiovisual Number (ISAN) – Version identifier (međunarodni standardni broj audio-vizuelne građe – identifikator verzije) identificuje određenu verziju audio-vizuelne građe.

DOI struktura

Sistem DOI numerisanja zasnovan je na standardu ISO 26324:2012.

DOI je sastavljen od prefiksa i sufiksa koji su odvojeni kosom crtom "/", npr. 10.1000/12345.

Prefiks (npr. 10.1000) sastavljen je iz dva dela koja su odvojena tačkom. Prvi deo "10" jeste broj direktorijuma i isti je kod svih DOI-ja. Drugi deo (npr. 1000) jeste niz brojeva koji je dodeljen organizaciji koja želi da registruje DOI-je. Drugi deo prefiksa može biti dodatno podeljen na podređene delove koji su odvojeni tačkom (npr. 1000.10). Ne postoje ograničenja u odnosu na broj DOI-ja koje može da zatraži registraciona agencija. Iz prefiksa DOI-ja ne možemo doći do informacije o vlasništvu, pravima i upravljanju intelektualnim vlasništvom.

Za prefiksom iza kose crte "/" u okviru datog prefiksa sledi jedinstveni sufiks (npr. 12345) koji označava entitet. Kombinacija prefiksa, koji označava podnosioca prijave, i jedinstvenog sufiksa, koji podnositelj prijave bira sam, ukida potrebu za centralizovanim dodeljivanjem DOI-ja.

Sufiks može biti proizvoljan niz znakova ili može da uključuje identifikator iz drugog sistema, npr. ISBN, ISSN, PII, SICI ... (v. primere 1, 2). Postojeći identifikatori i/ili bibliografski podaci, koji su upotrebljeni za sufiks, unutar sistema DOI sami po sebi nemaju značaja.

ISAN struktura

Sistem ISAN numerisanja zasnovan je na standardu ISO 15706:2002 i ISO 15706-2:2007 za V-ISAN.

ISAN može da zauzme 17 ili 26 mesta.

17-mesni ISAN sačinjava 16 heksadecimalnih brojeva (znaci: 0 do 9 i A do F), podeljenih u dva segmenta, i kontrolni znak. Za prvim segmentom, koji sadrži 12 znakova za osnovno delo, sledi drugi segment sa 4 znaka za epizode. Ako delo nije epizoda, koriste se nule za dopunjavanje. Nakon poslednjeg segmenta sledi alfanumerički kontrolni znak (znaci: 0 do 9 i A do Z).

26-mesni ISAN (V-ISAN), pored 17-mesnog ISAN-a, sačinjava još 8 heksadecimalnih brojeva koji predstavljaju oznaku verzije, a za njima sledi i alfanumerički kontrolni znak.

Primer ISAN 1881-66C7-3420-0000-7-9F3A-0245-U:

	osnovno delo										epizoda		k.z.	verzija				k.z.														
ISAN	1	8	8	1	-	6	6	C	7	-	3	4	2	0	-	0	0	0	-	7	-	9	F	3	A	-	0	2	4	5	-	U

Prefiks ISAN i kontrolni znak na 17. mestu (i 26. mestu kada je ISAN-u dodata i oznaka verzije) prisutni su uvek kada se ISAN predstavlja u obliku čitljivom golinom okom. Svaka grupa od četiri heksadecimalne oznake i kontrolni znaci međusobno su odvojeni crticom ili razmakom.

V-ISAN je kombinacija međunarodnog standardnog broja za audio-vizuelnu građu (ISAN) i dodate oznake verzije (v. primer 4).

Oblik podataka

Skraćenicu sistema (DOI ili ISAN), koja je na jedinici obično odštampana zajedno sa identifikatorom, ne unosimo u polje 017.

Svaki DOI ili ISAN, koji je na jedinici odštampan pogrešno, možemo uneti u potpolje *017z – Pogrešni identifikator*.

Crtice, odnosno kosa crta, unete u potpolja a i z odvajaju pojedine delove ISAN-a, odnosno DOI-ja.

Da bi se napravila razlika između identifikatora, kada ih je u zapisu više, mogu im se dodati objašnjenja.

Često svaki identifikator ima svoje uslove nabavke i cenu. Stoga je taj podatak upisan u istom polju.

Za svaki važeći identifikator polje mora da bude ponovljeno. Ponovljeno mora da bude i za nevažeći identifikator, osim ako se on nedvosmisleno odnosi na važeći identifikator koji je unet u zapis; u tom slučaju, nevažeći identifikator biće unet u isto polje kao i odgovarajući važeći identifikator.

SRODNA POLJA

- 010** *MEĐUNARODNI STANDARDNI BROJ KNJIGE (ISBN)*
- 011** *ISSN*
- 013** *MEĐUNARODNI STANDARDNI BROJ ŠTAMPANE MUZIKALIJE (ISMN)*
- 020** *BROJ U NACIONALNOJ BIBLOGRAFIJI*
- 021** *BROJ OBAVEZNOG PRIMERKA*
- 022** *BROJ ZVANIČNE PUBLIKACIJE*
- 040** *CODEN*
- 041** *OSTALI KODOVI**
- 071** *IZDAVAČKI BROJ (ZVUČNI SNIMCI I MUZIKALIJE)*

Ova polja koristimo za specifične brojeve.

PRIMERI

1. *

017	□□	a 10.3359/oz0702058 2 doi <i>(DOI za članak objavljen u "Organizaciji znanja".)</i>
-----	----	--

2. *

017	□□	a 10.4567/0028-0836(18770503)16:392 2 doi <i>(Budući da izdavač koristi SICI "0028-0836(18770503)16:392", izabrao ga je za sufiks u DOI-ju.)</i>
-----	----	---

3. *

017	□□	a 0123-1230-3210-2310-1 2 isan <i>(ISAN za audiovizualno delo.)</i>
-----	----	--

4. *

017	□□	a 0000-0000-7570-0000-F-0000-0001-R 2 isan <i>(V-ISAN za video snimak pod naslovom "Princeza i goblin").</i>
-----	----	---

3XX BLOK NAPOMENA

SPISAK POLJA

- 300 Opšta napomena
- 301 Napomena o identifikacionom broju
- 304 Napomena o naslovu i podacima o odgovornosti**
- 305 Napomena o izdanju i bibliografskoj istoriji**
- 306 Napomena o izdavanju, distribuciji itd.**
- 311 Napomena o polju za povezivanje
- 314 Napomena o intelektualnoj odgovornosti
- 316 Napomena o primerku
- 317 Napomena o izvoru
- 318 Napomena o postupku
- 320 Napomena o bibliografijama/registrima/rezimeima u opisivanom izvoru
- 321 Napomena o registrima/apstraktima/referencama u drugim izvorima
- 322 Napomena o saradnicima kod nastanka jedinice (građa za vizuelne projekcije i video građa te zvučni snimci)
- 323 Napomena o izvođačima (građa za vizuelne projekcije i video grada te zvučni snimci)
- 324 Napomena o originalu
- 325 Napomena o reprodukciji
- 326 Napomena o učestalosti
- 327 Napomena o sadržaju
- 328 Napomena o disertaciji (tezi)
- 330 Rezime ili apstrakt
- 333 Napomena o korisnicima
- 334 Napomena o nagradi
- 336 Napomena o vrsti elektronskog izvora
- 337 Napomena o sistemskim zahtevima
- 338 Napomena o finansiranju

Blok 3XX odgovara sedmom području bibliografskog opisa prema ISBD-u. U tom području navodimo napomene (slobodno oblikovani tekst) koje dopunjaju i pojašnjavaju opis te opisuju izgled ili sadržaj jedinice.

Interpunkciju, sadržaj i oblik nekih napomena propisuje ISBD. Napomene pišemo na jeziku ustanove koja katalogizuje i koristimo standardne uvodne fraze i skraćenice.

Ako se napomena po svom sadržaju može podvesti pod više vrsta napomena između polja 301 i 318, unosimo je u prvo odgovarajuće polje po redosledu. Napomene, koje se odnose na polja od 320 nadalje, unosimo u ta polja, a ne u prethodna. Ako dve napomene spadaju u istu vrstu, svaku unosimo u svoje polje, dakle, polje ponavljamo.

Napomena može programski da se generiše i iz podataka u drugim poljima, npr. iz polja za povezivanje 4XX. Ako napomenu formiramo iz drugog polja, ne unosimo je u polje 3XX.

338 NAPOMENA O FINANSIRANJU

Polje sadrži podatke o ugovoru, programu i projektu kada je delo rezultat finansiranog projekta. Takođe može da sadrži podatke o sponzoru ili finansijeru.

Potpolja & ponovljivost

POLJE/POTPOLJE		PONOVLJIVOST
338	Napomena o finansiranju	r
a	<i>Tekst nestrukturisane napomene</i>	nr
b	<i>Finansijer</i>	r
c	<i>Program</i>	r
d	<i>Broj projekta</i>	nr
e	<i>Jurisdikcija</i>	r
f	<i>Naziv projekta</i>	nr
g	<i>Akronim projekta</i>	nr

Indikatori

INDIKATOR	VREDNOST	ZNAČENJE
1	-	-
2		<i>Strukturisanost polja</i>
	□	<i>Nestrukturisano</i>
	1	<i>Strukturisano</i>

Indikatorom označavamo da li polje ima strukturisani oblik. Vrednost indikatora *prazno* označava da su svi podaci upisani u jedno potpolje a, dok vrednost indikatora "1" označava da su podaci upisani u druga potpolja, a ne u potpolje a.

OPIS POTPOLJA

338a Tekst nestrukturisane napomene

Koristimo samo za unos kompletног teksta nestrukturisane napomene. Potpolje a postoji samo ako drugi indikator ima vrednost *prazno*.

338b Finansijer

Podaci o sponzorima ili finansijerima.

338c Program

Naziv programa koji za finansiranje projekata određuje finansijer.

338d Broj projekta

Jednoznačni identifikator u okviru finansijera, npr. broj sporazuma o dodeli sredstava.

338e Jurisdikcija

Naziv vladine službe ili drugog formalno konstituisanog pravnog tela (npr. EU za Evropsku uniju).

338f Naziv projekta

Naziv projekta u punom obliku.

338g Akronim projekta

Akronim projekta.

NAPOMENE O SADRŽAJU POLJA

Za unos napomene koristimo potpolje a ili potpolja od b do g. Ispisi sadrže podatke iz potpolja od b do g, međusobno odvojene zarezom, a ispred potpolja b dodaje se uvodna fraza. Ako je tako oblikovana napomena adekvatna, prednost dajemo strukturisanom unosu, a u suprotnom kompletну napomenu unosimo u potpolje a.

PRIMERI

1.

200	1	aSvet tištine eškola gestovnog govora eZaječar od 1. 8. – 30. 10. 2004.
		f[organizator] Međuopštinska organizacija gluvih i nagluvih Zaječara
338	u	aProjekat finasiran iz programa Self Help and Advocacy for Rights and Equal opportunities South East Europe (Share-SEE) (Nestrukturisana napomena o (su)finansiranju projekta Svet tištine.)

2.

200 1□ **a**New library services at western Balkan universities **e**final report
 338 □1 **b**Financijer: EC **c**Tempus **d**2009-4930
(Strukturisana napomena uključuje podatke o finansijeru, programu i broju sporazuma o dodeli sredstava. Navedeni primer preuzet je iz UNIMARC-a, a u sistemima COBISS uvodnu frazu ispred podatka o finansijeru nije potrebno unositi.)

3.

200 0□ **a**Human-machine interfacing by decoding surface electromyogram **f**Dario Farina, Aleš Holobar
 338 □1 **b**Financer: EC **c**FP7 **d**267888 **e**EU **f**Decoding the Neural Code of Human Movements for a New Generation of Man-machine Interfaces **g**DEMOVE
(Strukturisana napomena koja sadrži naziv projekta i njegov akronim.)

4. *

200 1□ **a**Surface-enhanced Raman spectroscopy (SERS) analysis of organic colourants utilising a new UV-photoreduced substrate **f**Klara Retko, Polonca Ropret and Romana Cerc Korošec
 338 □1 **b**ARRS **c**Programi **d**P1-0134 **e**SI **f**Kemija za trajnostni razvoj
(Strukturisana napomena o istraživačkom programu Kemija za trajnostni razvoj koji finansira Javna agencija za istraživačku delatnost Republike Slovenije. Iz podataka u polju kreira se napomena Financer: ARRS, Programi, P1-0134, SI, Kemija za trajnostni razvoj. Uvodna fraza "Financer: " dodaje se programski, te je ne treba upisivati u potpolje b.)

5. *

200 1□ **a**Projekcija vodnih količin za namakanje v Sloveniji e~~zaključno~~ poročilo **f**Matjaž Glavan ... [et al.]
 338 □1 **b**ARRS **c**Ciljni projekti **d**V4-1066 **e**SI

6. *

200 1□ **a**Hepatitis C virus infection among pregnant women in Slovenia **b**Elektronski vir estudy on 31,849 samples obtained in four screening rounds during 1999, 2003, 2009 and 2013 **f**B Kopilović ... [et al.]
 338 □1 **b**ARRS **c**Ciljni projekti **d**V3-1502 **e**SI **f**Nacionalna raziskava življenskega sloga, stališč, zdravja in spolnosti II

7. *

200 0□ **a**Analysis of the slider force calibration procedure for the British Pendulum Skid Resistance Tester **f**Miha Hiti and Vilma Ducman
 338 □1 **b**EC **c**FP7 **d**RGN96092 **e**EU **f**Development of a high grip designing tool **g**ULTRAGRIP
(Projekt Development of a high grip designing tool koji je finansiran u okviru evropskog programa FP7.)

856 ELEKTRONSKA LOKACIJA I PRISTUP

Polje sadrži podatke o lokaciji na kojoj se nalazi elektronska jedinica, odnosno o lokaciji s koje joj se može pristupiti. Sadrži i podatke koji omogućuju pristup jedinici; način pristupa određen je vrednošću prvog indikatora. Drugi indikator opisuje odnos između elektronske jedinice i bibliografske jedinice koja je opisana u zapisu. Podaci u ovom polju dovoljni su za: elektronski prenos datoteke, narudžbinu za elektronski časopis ili prijavljivanje na elektronski izvor. U nekim slučajevima zabeleženi su samo podaci koji korisniku omogućuju pristup tabeli lokacija na udaljenom hostu, koja sadrži i druge podatke, neophodne za pristup jedinici.

Pre uvođenja polja 856, za unos podataka o jedinstvenoj lokaciji izvora korišćeno je polje 337 – *Napomena o sistemskim zahtevima*. Uvođenjem polja 856 ta se napomena generiše iz potpolja 856u – *Jedinstvena lokacija izvora (URL)*.

Potpola & ponovljivost

POLJE/POTPOLJE	PONOVLJIVOST
856	r
a <i>Naziv hosta</i>	r
b <i>Broj za pristup</i>	r
c <i>Podaci o kompresiji</i>	r
d <i>Put</i>	r
f <i>Elektronski naziv</i>	r
g <i>Jedinstveni naziv izvora (URN)</i>	r
h <i>Izvođač zahteva (korisničko ime)</i>	nr
i <i>Komanda</i>	r
j <i>Brzina prenosa u bitovima u sekundi (BPS)</i>	nr
k <i>Lozinka</i>	nr
l <i>Prijavljanje</i>	nr
m <i>Pomoć prilikom pristupa</i>	r
n <i>Naziv lokacije hosta iz potpolja a</i>	nr
o <i>Operacioni sistem</i>	nr
p <i>Vrata (port)</i>	nr
q <i>Vrsta datoteke</i>	nr
r <i>Podešavanja</i>	nr
s <i>Veličina datoteke</i>	r
t <i>Emulacija terminala</i>	r
u <i>Jedinstvena lokacija izvora (URL)</i>	nr
v <i>Časovi u kojima je moguć pristup</i>	r
w <i>Kontrolni broj zapisa</i>	r
x <i>Interna napomena</i>	r
y <i>Način pristupa</i>	nr
z <i>Javna napomena</i>	r
3 <i>Navođenje građe</i>	r

Indikatori

INDIKATOR	VREDNOST	ZNAČENJE
1	1	<i>Način pristupa</i>
	□	<i>Nema podatka</i>
	0	<i>E-pošta</i>
	1	<i>FTP</i>
	2	<i>Prijavljivanje sa udaljenog mesta (telnet)</i>
	3	<i>Linija na poziv</i>
	4	<i>HTTP</i>
	7	<i>Način, naveden u potpolju y</i>
2		<i>Odnos</i>
	0	<i>Elektronski izvor</i>
	1	<i>Elektronska verzija</i>
	2	<i>Srođni elektronski izvor</i>
	8	<i>Uvodna fraza nije generisana</i>

Prvi indikator opisuje način pristupa elektronskom izvoru.

Vrednost 0 prvog indikatora označava da je elektronskom izvoru moguće pristupiti preko elektronske pošte. Istu vrednost prvog indikatora možemo da upotrebimo i onda kada je e-poštom, pomoću posebne programske opreme, moguće naručiti časopis u elektronskom obliku.

Kada prvi indikator ima vrednost 1, u odgovarajuća potpolja možemo da upišemo podatke, potrebne za prenos elektronskog izvora, a kada ima vrednost 2 i 3 podatke o tome kako se na taj izvor priključujemo.

Vrednost 7 prvog indikatora koristimo prilikom drugačijeg načina pristupa (navodimo ga u potpolju y) elektronskom izvoru.

Drugi indikator opisuje odnos između elektronskog izvora na lokaciji navedenoj u polju 856 i bibliografske jedinice opisane u zapisu.

Vrednost 0 drugog indikatora koristimo u slučaju kada je u polju 856 navedena elektronska lokacija jedinice koju opisuje zapis. U tom slučaju, jedinica, koja je predmet bibliografskog zapisa, predstavlja elektronski izvor (vidi primere). Ispis napomene generiše se uvodnom fazom "Način pristupa (URL):", odnosno "Način pristupa (URN):".

Vrednost 1 drugog indikatora koristimo u slučaju kada je u polju 856 navedena lokacija elektronske verzije jedinice opisane u zapisu (npr. kada elektronska verzija jedinice nije elektronski izvor). U polje 856 unosimo podatke o pristupu elektronskoj verziji (vidi primere 35, 36). Ispis napomene generiše se uvodnom fazom "Dostupno i na:".

Vrednost 2 drugog indikatora koristimo kada je u polju 856 navedena lokacija elektronskog izvora koji je srođan jedinici opisanoj u zapisu. Podatke o pristupu srođnom elektronskom izvoru unosimo u polje 856 (vidi primer 38). Ispis napomene generiše se uvodnom fazom "Srođni elektronski izvor:".

Vrednost 8 drugog indikatora koristimo u slučaju kada ne želimo ispis napomene iz polja 856.

OPIS POTPOLJA

856a Naziv hosta

Potpunjivo sadrži adresu hosta i ponovljivo je, ako za isti host imamo više adresa.

A SPISAK POLJA/POTPOLJA

Legenda:

Ind.	:	Indikatori (podrazumevane vrednosti)
□	:	Prazno, bez indikatora
M	:	Monografske publikacije
K	:	Kontinuirani izvori
Z	:	Zbirni zapisi
A	:	Članci i drugi sastavni delovi
N	:	Neknjižna građa
-	:	Potpole nije prisutno.
0	:	Potpole je u uzorku.
1	:	Potpole je obavezno.
Pon.	:	Ponovljivost
R	:	Potpole je ponovljivo.
NR	:	Potpole nije ponovljivo.
Duž.	:	Dužina
^v	:	Možemo uneti i manji broj od propisanog broja znakova.
Pod.	:	Podrazumevana vrednost

	Naziv polja/potpola	Ind.	Uzorak					Pon.	Duž.	Pod.
			M	K	Z	A	N			
000	SISTEMSKO POLJE	□□						NR		
001	IDENTIFIKATOR ZAPISA	□□						NR		
a	Status zapisa		1	1	1	1	1	NR	1	n
b	Vrsta zapisa		1	1	1	1	1	NR	1	a ¹
c	Bibliografski nivo		1	1	1	1	1	NR	1	m ²
d	Hijerarhijski nivo		1	1	1	1	1	NR	1	0 ³
e	Stari broj zapisa*		0	0	0	0	0	NR	20 ^v	
g	Kod potpunosti zapisa		0	0	0	0	0	NR	1	
h	Oblik bibliografskog opisa		0	0	-	0	0	NR	1	
t	Tipologija dokumenata/dela*		0	0	-	0	0	NR	4 ^v	
x	Broj originalnog zapisa*		0	0	0	0	0	NR	79 ^v	
7	Pismo katalogizacije*		1	1	1	1	1	NR	2	
010	MEĐUNARODNI STANDARDNI BROJ KNIGE (ISBN)	□□						R		
a	Broj		0	0	0	0	0	NR	17 ^v	
b	Objašnjenje		0	0	0	0	0	NR		
d	Uslovi nabavke i/ili cena		0	0	-	-	0	NR		
z	Pogrešni ISBN		0	0	-	-	0	R		
011	ISSN	□□						NR		

¹ U masci za unos N nema podrazumevane vrednosti za vrstu zapisa.

² Podrazumevana vrednost bibliografskog nivoa razlikuje se u pojedinim maskama za unos. U maskama M i N podrazumevana vrednost je "m", u masci Z vrednost je "c", a u masci A vrednost je "a".

³ U maskama za unos M, K, Z i N podrazumevana vrednost hijerarhijskog nivoa je "0", a u masci A je "2".

	Naziv polja/potpolja	Ind.	Uzorak					Pon.	Duž.	Pod.
			M	K	Z	A	N			
a	ISSN za članak*		-	-	-	1 ⁴	-	NR	9	
c	Interni broj kontinuiranog izvora*		-	1 ⁵	-	-	-	NR	9	
d	Uslovi nabavke i/ili cena		-	0	-	-	-	R		
e	Važeći ISSN*		-	1 ⁶	-	-	-	NR	9	
f	Neverifikovani ISSN*		-	1 ⁶	-	-	-	NR	9	
l	ISSN-L*		-	0	-	-	-	NR	9	
m	Poništeni ISSN-L*		-	0	-	-	-	R	9	
s	ISSN kod članka u seriji s podserijom ili u prilogu*		-	-	-	0	-	NR	9	
y	Poništeni ISSN		-	0	-	-	-	R	9	
z	Pogrešni ISSN		-	0	-	-	-	R	9 ^v	
012	OTISAK PRSTA	□□						R		
a	Otisak prsta		0	-	-	-	-	NR		
0	Signatura na koju se odnosi sadržaj polja*		0	-	-	-	-	NR	30 ^v	
2	Sistem za određivanje otiska prsta		0	-	-	-	-	NR	10 ^v	
5	Ustanova na koju se odnosi sadržaj polja		0	-	-	-	-	NR	5	
9	Inventarski broj na koji se odnosi sadržaj polja*		0	-	-	-	-	NR		
013	MEĐUNARODNI STANDARDNI BROJ ŠTAMPANE MUZIKALIJE (ISMN)	□□						R		
a	Broj		0	-	-	-	0	NR	17 ^v	
b	Objašnjenje		0	-	-	-	0	NR		
d	Uslovi nabavke i/ili cena		0	-	-	-	0	NR		
z	Pogrešni ISMN		0	-	-	-	0	R		
016	MEĐUNARODNI STANDARDNI KOD SNIMKA (ISRC)	□□						R		
a	Broj		-	-	-	-	0	NR	16 ^v	
b	Objašnjenje		-	-	-	-	0	NR		
z	Pogrešan ISRC		-	-	-	-	0	R		
017	DRUGI IDENTIFIKATORI	□□						R		
a	Identifikator		0	0	-	0	0	NR	79 ^v	
b	Objašnjenje		0	0	-	0	0	NR		
d	Uslovi nabavke i/ili cena		0	0	-	0	0	NR		
z	Pogrešni identifikator		0	0	-	0	0	R		
2	Kod sistema		0	0	-	0	0	NR	4 ^v	
020	BROJ U NACIONALNOJ BIBLIOGRAFIJI	□□						R		
a	Kod države		0	0	-	0	0	NR	2	
b	Broj		0	0	-	0	0	NR	30 ^v	
z	Pogrešni broj		0	0	-	0	0	R	30 ^v	
021	BROJ OBAVEZNOG PRIMERKA	□□						R		
a	Kod države		0	0	-	-	0	NR	3	
b	Broj		0	0	-	-	0	NR	9 ^v	
z	Pogrešni broj		0	0	-	-	0	R	8	
022	BROJ ZVANIČNE PUBLIKACIJE	□□						R		
a	Kod države		0	0	0	-	0	NR	3	
b	Broj		0	0	0	-	0	NR		
z	Pogrešni broj		0	0	0	-	0	R		
040	CODEN	□□						R		
a	CODEN		-	0	-	-	-	NR		

⁴ U masici za unos A obavezna su potpolja 011a ili 4641.⁵ U masici za unos K za kontinuirane izvore obavezno je jedno od sledećih potpolja: 011c, e ili f.

	Naziv polja/potpola	Ind.	Uzorak					Pon.	Duž.	Pod.
			M	K	Z	A	N			
b	Opšta oznaka građe		0	0	0	0	0	R		
c	Stvarni naslov dela sledećeg autora		0	0	-	0	0	R		
d	Uporedni stvarni naslov		0	0	0	0	0	R		
e	Dodatak naslovu		0	0	0	0	0	R		
f	Prvi podatak o odgovornosti		0	0	0	0	0	R		
g	Sledeći podatak o odgovornosti		0	0	0	0	0	R		
h	Oznaka podređenog dela		0	0	0	0	0	R		
i	Naslov podređenog dela		0	0	0	0	0	R		
z	Jezik uporednog stvarnog naslova		0	-	-	-	-	R	3	
205	IZDANJE	□□							NR	
a	Podatak o izdanju		0	0	0	0	0	NR		
b	Podatak o reprintu		0	0	-	-	0	R		
d	Uporedni podatak o izdanju		0	-	-	-	0	R		
f	Podatak o odgovornosti za izdanje		0	0	-	-	0	R		
g	Sledeći podatak o odgovornosti		0	0	-	-	0	R		
206	KARTOGRAFSKA GRAĐA – MATEMATIČKI PODACI	□□							R	
a	Matematički podaci		0	0	-	0	0	NR		
207	KONTINUIRANI IZVORI – NUMERACIJA	□0							NR	
a	Godina i oznaka sveske		-	0	-	-	-	R		
208	MUZIKALIJE	□□							NR	
a	Posebni podaci o muzikalijama		-	-	-	0	0	NR		
d	Uporedni posebni podaci o muzikalijama		-	-	-	0	0	R		
210	IZDAVANJE, DISTRIBUCIJA ITD.	□□							NR	
a	Mesto izdavanja, distribucije itd.		1	1	0	-	0	R		
b	Adresa izdavača, distributera itd.		0	0	-	-	0	R		
c	Naziv izdavača, distributera itd.		1	1	0	-	0	R		
d	Godina izdavanja, distribucije itd.		1	0	0	-	0	NR	50 ^v	
e	Mesto proizvodnje		0	0	0	-	0	R		
f	Adresa proizvođača		0	0	-	-	0	R		
g	Naziv proizvođača		0	0	0	-	0	R		
h	Godina proizvodnje		0	0	-	-	0	R		
211	PREDVIĐENI DATUM IZDAVANJA	□□							NR	
a	Datum		0	-	-	-	0	NR	8 ^v	
215	FIZIČKI OPIS	□□							R	
a	Posebna oznaka građe i opseg		0	0	0	0	0	NR		
c	Drugi fizički podaci		0	0	0	0	0	NR		
d	Dimenzije		0	0	0	0	0	NR		
e	Propratna građa		0	0	0	-	0	R		
g	Numerisanje – treći nivo*		-	-	-	0	-	NR	70 ^v	
i	Numerisanje – drugi nivo*		-	-	-	0	-	NR	70 ^v	
h	Numerisanje – prvi nivo*		-	-	-	0	-	NR	70 ^v	
k	Hronologija*		-	-	-	0	-	NR	70 ^v	
o	Alternativna paginacija*		-	-	-	0	-	NR		
p	Alternativno numerisanje – treći nivo*		-	-	-	0	-	NR	70 ^v	
q	Alternativno numerisanje – drugi nivo*		-	-	-	0	-	NR	70 ^v	
r	Alternativno numerisanje – prvi nivo*		-	-	-	0	-	NR	70 ^v	
s	Alternativna hronologija*		-	-	-	0	-	NR	70 ^v	
225	ZBIRKA	1□							R	
a	Naslov zbirke		0	0	0	0	0	NR		
d	Uporedni naslov zbirke		0	0	-	-	0	R		
e	Dodatak naslovu		0	-	0	0	0	R		

	Naziv polja/potpolja	Ind.	Uzorak					Pon.	Duž.	Pod.
			M	K	Z	A	N			
f	Podatak o odgovornosti		0	-	-	-	0	R		
h	Oznaka podzbirke		0	-	-	-	0	R		
i	Naslov podzbirke		0	-	-	-	0	R		
v	Numeracija u zbirci		0	-	0	0	0	R		
x	ISSN zbirke		0	0	-	-	0	R	9	
z	Jezik uporednog naslova		0	-	-	-	-	R	3	
230	ELEKTRONSKI IZVORI - KARAKTERISTIKE	UU						R		
a	Oznaka i opseg izvora			-	0	-	0	0	NR	
300	OPŠTA NAPOMENA	UU						R		
a	Tekst napomene			0	0	0	0	0	NR	
301	NAPOMENA O IDENTIFIKACIONOM BROJU	UU						R		
a	Tekst napomene			0	0	0	0	0	NR	
311	NAPOMENA O POLJU ZA POVEZIVANJE	UU						R		
a	Tekst napomene			-	0	-	-	-	NR	
314	NAPOMENA O INTELEKTUALNOJ ODGOVORNOSTI	UU						R		
a	Tekst napomene			0	-	-	-	0	NR	
316	NAPOMENA O PRIMERKU	UU						R		
a	Tekst napomene			0	0	-	-	0	R	
0	Signatura na koju se odnosi sadržaj polja*			0	0	-	-	0	NR	30 ^v
5	Ustanova na koju se odnosi sadržaj polja			0	0	-	-	0	NR	5
9	Inventarski broj na koji se odnosi sadržaj polja*			0	0	-	-	0	NR	
317	NAPOMENA O IZVORU	UU						R		
a	Tekst napomene			0	0	-	-	0	NR	
0	Signatura na koju se odnosi sadržaj polja*			0	0	-	-	0	NR	30 ^v
5	Ustanova na koju se odnosi sadržaj polja			0	0	-	-	0	NR	5
9	Inventarski broj na koji se odnosi sadržaj polja*			0	0	-	-	0	NR	
318	NAPOMENA O POSTUPKU	UU						R		
a	Postupak			0	0	-	-	-	NR	
b	Identifikacija postupka			0	0	-	-	-	R	
c	Datum postupka			0	0	-	-	-	R	8 ^v
d	Vremenski raspon postupka			0	0	-	-	-	R	
e	Mogućnost izvođenja postupka			0	0	-	-	-	R	
f	Odobrenje			0	0	-	-	-	R	
h	Nadležnost			0	0	-	-	-	R	
i	Metoda postupka			0	0	-	-	-	R	
j	Mesto postupka			0	0	-	-	-	R	
k	Izvođač postupka			0	0	-	-	-	R	
l	Status			0	0	-	-	-	R	
n	Obim postupka			0	0	-	-	-	R	
o	Vrsta jedinice			0	0	-	-	-	R	
p	Interna napomena			0	0	-	-	-	R	
r	Javna napomena			0	0	-	-	-	R	
0	Signatura na koju se odnosi sadržaj polja*			0	0	-	-	-	NR	30 ^v
5	Ustanova na koju se odnosi sadržaj polja			0	0	-	-	-	NR	5
9	Inventarski broj na koji se odnosi sadržaj polja*			0	0	-	-	-	NR	

	Naziv polja/potpola	Ind.	Uzorak					Pon.	Duž.	Pod.
			M	K	Z	A	N			
320	NAPOMENA O BIBLIOGRAFIJAMA/ REGISTRIMA/REZIMEIMA U OPISIVANOM IZVORU	UU						R		
a	Tekst napomene		0	-	0	0	0	NR		
321	NAPOMENA O REGISTRIMA/ APSTRAKTIMA/REFERENCAMA U DRUGIM IZVORIMA	1U						R		
a	Tekst napomene		0	0	-	-	0	NR		
x	ISSN		-	0	-	-	-	NR	9	
322	NAPOMENA O SARADNICIMA KOD NASTANKA JEDINICE (GRAĐA ZA VIZUELNE PROJEKCIJE I VIDEO GRAĐA TE ZVUČNI SNIMCI)	UU						NR		
a	Tekst napomene		-	-	-	-	0	NR		
323	NAPOMENA O IZVOĐAČIMA (GRAĐA ZA VIZUELNE PROJEKCIJE I VIDEO GRAĐA TE ZVUČNI SNIMCI)	UU						R		
a	Tekst napomene		-	-	-	-	0	NR		
324	NAPOMENA O ORIGINALU	UU						R		
a	Tekst napomene		0	0	0	0	0	NR		
325	NAPOMENA O REPRODUKCIJI	UU						R		
a	Tekst napomene		0	0	-	-	-	NR		
326	NAPOMENA O UČESTALOSTI	UU						R		
a	Učestalost		-	0	-	-	-	NR		
b	Period		-	0	-	-	-	NR		
327	NAPOMENA O SADRŽAJU	10						R		
0	Uvodna fraza		0	0	0	0	0	NR		
a	Tekst napomene		0	0	0	0	0	R		
328	NAPOMENA O DISERTACIJI (TEZI)	UU						R		
a	Tekst napomene		0	-	0	0	0	NR		
d	Godina odbrane		0	-	-	-	0	NR		8 ^v
e	Godina promocije*		0	-	-	-	0	NR		8 ^v
f	Naučno zvanje*		0	-	-	-	0	NR		
g	Naučno područje*		0	-	-	-	0	NR		
330	REZIME ILI APSTRAKT	UU						R		
a	Tekst napomene		0	0	0	0	0	NR		
f	Autor rezimea ili apstrakta*		0	0	0	0	0	R		79 ^v
z	Jezik*		0	0	0	0	0	NR	3	
333	NAPOMENA O KORISNICIMA	UU						R		
a	Tekst napomene		-	-	-	-	0	NR		
334	NAPOMENA O NAGRADI	UU						R		
a	Tekst napomene		0	-	-	-	0	NR		
336	NAPOMENA O VRSTI ELEKTRONSKOG IZVORA	UU						R		
a	Tekst napomene		-	0	-	-	0	NR		
337	NAPOMENA O SISTEMSKIM ZAHTEVIMA	UU						R		
a	Tekst napomene		0	0	-	0	0	NR		
338	NAPOMENA O FINANSIRANJU	UU						R		
a	Tekst nestrukturisane napomene		0	-	-	0	0	NR		

	Naziv polja/potpolja	Ind.	Uzorak					Pon.	Duž.	Pod.
			M	K	Z	A	N			
	b Finansijer		0	-	-	0	0	R		
	c Program		0	-	-	0	0	R		
	d Broj projekta		0	-	-	0	0	NR		
	e Jurisdikcija		0	-	-	0	0	R		
	f Naziv projekta		0	-	-	0	0	NR		
	g Akronim projekta		0	-	-	0	0	NR		
410	ZBIRKA	□0						R		
	a Stvarni/ključni naslov		-	0	-	-	-	NR		
	x ISSN		-	0	-	-	-	NR	9	
411	PODZBIRKA	□0						R		
	a Stvarni/ključni naslov		-	0	-	-	-	NR		
	x ISSN		-	0	-	-	-	NR	9	
421	PRILOG	□1						R		
	a Stvarni/ključni naslov		-	0	-	-	-	NR		
	x ISSN		-	0	-	-	-	NR	9	
	1 Broj polja ⁸		0	-	-	-	0	R	5	
422	MATIČNA PUBLIKACIJA PRILOGA	□1						R		
	a Stvarni/ključni naslov		-	0	-	-	-	NR		
	x ISSN		-	0	-	-	-	NR	9	
423	DODATA, PRIKRIVENA I PRIKLJUČENA DELA	□0						R		
	1 Oznaka polja ⁹		0	-	0	-	0	R	5	
430	JE NASTAVAK	□1						NR		
	a Stvarni/ključni naslov		-	0	-	-	-	NR		
	x ISSN		-	0	-	-	-	NR	9	
431	DELIMIČNO JE NASTAVAK	□1						R		
	a Stvarni/ključni naslov		-	0	-	-	-	NR		
	x ISSN		-	0	-	-	-	NR	9	
434	PREUZEZO JE	□1						R		
	a Stvarni/ključni naslov		-	0	-	-	-	NR		
	x ISSN		-	0	-	-	-	NR	9	
435	DELIMIČNO JE PREUZEZO	□1						R		
	a Stvarni/ključni naslov		-	0	-	-	-	NR		
	x ISSN		-	0	-	-	-	NR	9	
436	NASTALO SPAJANJEM _, _ I _	□1						R		
	a Stvarni/ključni naslov		-	0	-	-	-	NR		
	x ISSN		-	0	-	-	-	NR	9	
440	NASTAVLJA SE KAO	□1						NR		
	a Stvarni/ključni naslov		-	0	-	-	-	NR		
	x ISSN		-	0	-	-	-	NR	9	
441	DELIMIČNO SE NASTAVLJA KAO	□1						R		
	a Stvarni/ključni naslov		-	0	-	-	-	NR		
	x ISSN		-	0	-	-	-	NR	9	
444	PREUZIMA GA	□1						NR		

⁸ U polje 421, u maske za unos M i N možemo da ugradimo sva polja 2XX (osim polja 207), te polja 300, 337 i 500. U masci K koristimo samo potpolja a i x.

⁹ U polje 423, u maske za unos M, Z i N možemo da ugradimo potpolja 200abhi i 500abhi, a takođe i polja 503, 700, 701, 702, 710, 711, 900, 901 i 902.

	Naziv polja/potpola	Ind.	Uzorak					Pon.	Duž.	Pod.
			M	K	Z	A	N			
	a Stvarni/ključni naslov		-	0	-	-	-	NR		
	x ISSN		-	0	-	-	-	NR	9	
445	DELIMIČNO GA PREUZIMA	□1						R		
	a Stvarni/ključni naslov		-	0	-	-	-	NR		
	x ISSN		-	0	-	-	-	NR	9	
446	DELI SE NA _, _ I NA _	□1						R		
	a Stvarni/ključni naslov		-	0	-	-	-	NR		
	x ISSN		-	0	-	-	-	NR	9	
447	SPAJA SE SA _, _ I NASTAJE _	□1						R		
	a Stvarni/ključni naslov		-	0	-	-	-	NR		
	x ISSN		-	0	-	-	-	NR	9	
452	DRUGO IZDANJE NA DRUGOM MEDIJUMU	□0						R		
	a Stvarni/ključni naslov		-	0	-	-	-	NR		
	x ISSN		-	0	-	-	-	NR	9	
453	PREVOD ILI IZDANJE NA DRUGOM JEZIKU	□0						R		
	a Stvarni/ključni naslov		-	0	-	-	-	NR		
	x ISSN		-	0	-	-	-	NR	9	
454	ORIGINAL (KOD PREVODA)	□1						R		
	a Stvarni/ključni naslov		-	0	-	-	-	NR		
	x ISSN		-	0	-	-	-	NR	9	
464	MATIČNA JEDINICA (MONOGRAFSKA PUBLIKACIJA)	□1						NR		
1	Identifikacioni broj		-	-	-	-	-	1 ¹⁰	NR	10 ^v
481	PRIVEZANO	□1						R		
1	Oznaka polja ¹¹		0	-	-	-	-	R	5	
482	PRIVEZANO UZ	□1						R		
1	Oznaka polja ¹²		0	-	-	-	-	R	5	
488	DRUGAČIJE POVEZANO DELO	□0						R		
	a Stvarni/ključni naslov		-	0	-	-	-	NR		
	x ISSN		-	0	-	-	-	NR	9	
500	JEDINSTVENI NASLOV	00						R		
	a Jedinstveni naslov		0	-	0	-	0	R		
	b Opšta oznaka grde		0	-	0	-	0	R		
	h Oznaka podređenog dela		0	-	0	-	0	R		
	i Naslov podređenog dela		0	-	0	-	0	R		
	k Godina izdavanja		0	-	0	-	0	NR	20 ^v	
	l Formalna pododrednica		0	-	0	-	0	R		
	m Jezik (kad je deo odrednice)		0	-	0	-	0	NR		
	n Različite informacije		0	-	0	-	0	R		
	q Verzija (ili godina verzije)		0	-	0	-	0	NR		
	r Izvođenje (za kompoziciju)		-	-	0	-	0	R		
	s Serija, opus ili tema (za kompoziciju)		-	-	0	-	0	R		
	t Prerada (za kompoziciju)		-	-	0	-	0	NR		
	u Tonalitet (za kompoziciju)		-	-	0	-	0	NR		

¹⁰ U masici za unos A obavezna su potpolja 4641 ili 011a.¹¹ U polje 481 možemo da ugradimo polja: 200, 205 i 210.¹² U polje 482 možemo da ugradimo polja: 200, 205 i 210.

	Naziv polja/potpolja	Ind.	Uzorak					Pon.	Duž.	Pod.
			M	K	Z	A	N			
501	ZAJEDNIČKI JEDINSTVENI NASLOV	□0						R		
	a Zajednički jedinstveni naslov		0	-	-	-	0	NR		
	b Opšta oznaka građe		0	-	-	-	0	R		
	e Zajednički jedinstveni podnaslov		0	-	-	-	0	NR		
	k Godina izdavanja itd.		0	-	-	-	0	NR		
	m Jezik (kad je deo odrednice)		0	-	-	-	0	NR	3	
	r Izvođenje (za kompoziciju)		-	-	-	-	0	R		
	s Serija, opus ili tema (za kompoziciju)		-	-	-	-	0	R		
	u Tonalitet (za kompoziciju)		-	-	-	-	0	NR		
	w Prerada (za kompoziciju)		-	-	-	-	0	NR		
503	FORMALNA PODODREDNICA*	1□						NR		
	a Formalna pododrednica		0	0	0	0	0	NR		
	j Godina		0	0	0	0	0	NR		
510	UPOREDNI STVARNI NASLOV	1□						R		
	a Uporedni naslov		0	0	0	0	0	NR		
	e Dodatak naslovu		0	0	-	0	0	R		
	h Oznaka podređenog dela		0	0	-	0	0	R		
	i Naslov podređenog dela		0	0	-	0	0	R		
	z Jezik uporednog naslova		0	0	-	0	0	NR	3	
512	OMOTNI NASLOV	1□						R		
	a Omotni naslov		0	0	0	-	0	NR		
	e Dodatak naslovu		0	-	-	-	0	R		
513	NASLOV NA SPOREDNOJ NASLOVNOJ STRANI	1□						R		
	a Naslov na sporednoj naslovnoj strani		0	0	0	-	0	NR		
	e Dodatak naslovu		0	0	-	-	0	R		
	h Oznaka podređenog dela		0	0	-	-	0	R		
	i Naslov podređenog dela		0	0	-	-	0	R		
514	NASLOV NAD TEKSTOM	1□						R		
	a Naslov nad tekstom		0	0	0	-	0	NR		
515	TEKUĆI NASLOV	1□						R		
	a Tekući naslov		0	0	0	-	0	NR		
516	HRPTNI NASLOV	1□						R		
	a Hrptni naslov		0	0	0	-	0	NR		
517	OSTALI VARIJANTNI NASLOVI	1□						R		
	a Varijantni naslov		0	0	0	0	0	NR		
518	NASLOV U SAVREMENOM PRAVOPISU	1□						R		
	a Naslov u savremenom pravopisu		0	0	-	-	-	NR		
	e Dodatak naslovu		0	-	-	-	-	R		
520	PRETHODNI NASLOV	1□						R		
	a Prethodni stvarni naslov		-	0	-	-	-	NR		
	e Dodatak naslovu		-	0	-	-	-	R		
	h Oznaka podređenog dela		-	0	-	-	-	NR		
	i Naslov podređenog dela		-	0	-	-	-	NR		
	j Godišta ili datumi prethodnog naslova		-	0	-	-	-	NR		
530	KLJUČNI NASLOV	0□						NR		
	a Ključni naslov		-	0	-	-	-	NR		
	b Dopuna		-	0	-	-	-	NR		
531	SKRAĆENI KLJUČNI NASLOV	□□						NR		
	a Skraćeni ključni naslov		-	0	-	-	-	NR		
	b Skraćena dopuna ključnog naslova		-	0	-	-	-	NR		

	Naziv polja/potpola	Ind.	Uzorak					Pon.	Duž.	Pod.
			M	K	Z	A	N			
c	Dopuna skraćenog ključnog naslova*		-	0	-	-	-	NR		
532	PROŠIRENI NASLOV	00						R		
a	Prošireni naslov		0	0	0	0	0	NR		
539	STVARNI NASLOV S KOMANDAMA LaTeX	0 <u> </u>						NR		
a	Stvarni naslov		0	-	-	0	0	R		
b	Opšta oznaka gradi		0	-	-	0	0	R		
c	Stvarni naslov dela sledećeg autora		0	-	-	0	0	R		
d	Uporedni stvarni naslov		0	-	-	0	0	R		
e	Dodatak naslovu		0	-	-	0	0	R		
f	Prvi podatak o odgovornosti		0	-	-	0	0	R		
g	Sledeći podaci o odgovornosti		0	-	-	0	0	R		
h	Oznaka podređenog dela		0	-	-	0	0	R		
i	Naslov podređenog dela		0	-	-	0	0	R		
540	DODATNI NASLOV KOJI DAJE KATALOGIZATOR	0 <u> </u>						R		
a	Dodatni naslov		0	0	0	0	0	NR		
541	PREVEDENI NASLOV KOJI DAJE KATALOGIZATOR	1 <u> </u>						R		
a	Prevedeni naslov		0	0	0	0	0	NR		
z	Jezik prevedenog naslova		0	-	-	0	-	R	3	
600	LIČNO IME KAO PREDMETNA ODREDNICA	11						R		
a	Početni element		0	0	0	0	0	NR		
b	Preostali deo imena		0	0	0	0	0	NR		
c	Dodaci imenu (ne datumi)		0	0	0	0	0	R		
d	Rimski brojevi		0	0	0	0	0	NR		
f	Datumi		0	0	0	0	0	NR		
w	Formalna pododrednica		0	0	0	0	0	R		
x	Tematska pododrednica		0	0	0	0	0	R		
y	Geografska pododrednica		0	0	0	0	0	R		
z	Vremenska pododrednica		0	0	0	0	0	R		
2	Kod sistema		0	0	0	0	0	NR	10 ^v	
6	Podaci za povezivanje		0	0	0	0	0	NR	2	
601	NAZIV KORPORACIJE KAO PREDMETNA ODREDNICA	02						R		
a	Početni element		0	0	0	0	0	NR		
b	Pododrednica		0	0	0	0	0	R		
c	Dodatak nazivu ili dopuna		0	0	0	0	0	R		
d	Redni broj sastanka		0	0	0	0	0	NR		
e	Mesto sastanka		0	0	0	0	0	R		
f	Godina sastanka		0	0	0	0	0	NR		
g	Invertovani element		0	0	0	0	0	NR		
h	Deo naziva koji nije početni/invertovani element		0	0	0	0	0	R		
w	Formalna pododrednica		0	0	0	0	0	R		
x	Tematska pododrednica		0	0	0	0	0	R		
y	Geografska pododrednica		0	0	0	0	0	R		
z	Vremenska pododrednica		0	0	0	0	0	R		
2	Kod sistema		0	0	0	0	0	NR	10 ^v	
6	Podaci za povezivanje		0	0	0	0	0	NR	2	
602	PORODIČNO IME KAO PREDMETNA ODREDNICA	1 <u> </u>						R		
a	Početni element		0	-	0	0	0	NR		
f	Datumi		0	-	0	0	0	NR		

	Naziv polja/potpolja	Ind.	Uzorak					Pon.	Duž.	Pod.
			M	K	Z	A	N			
w	Formalna pododrednica		0	-	0	0	0	R		
x	Tematska pododrednica		0	-	0	0	0	R		
y	Geografska pododrednica		0	-	0	0	0	R		
z	Vremenska pododrednica		0	-	0	0	0	R		
2	Kod sistema		0	-	0	0	0	NR	10 ^v	
6	Podaci za povezivanje		0	-	0	0	0	NR	2	
605	NASLOV KAO PREDMETNA ODREDNICA	1□						R		
a	Početni element		0	-	0	0	0	NR		
h	Oznaka podređenog dela		0	-	0	0	0	R		
i	Naslov podređenog dela		0	-	0	0	0	R		
k	Godina izdavanja		0	-	0	0	0	NR		
l	Formalna pododrednica		0	-	0	0	0	NR		
m	Jezik (kad je deo odrednice)		0	-	0	0	0	NR		
n	Različite informacije		0	-	0	0	0	R		
q	Verzija (ili godina verzije)		0	-	0	0	0	NR		
w	Formalna pododrednica		0	-	0	0	0	R		
x	Tematska pododrednica		0	-	0	0	0	R		
y	Geografska pododrednica		0	-	0	0	0	R		
z	Vremenska pododrednica		0	-	0	0	0	R		
2	Kod sistema		0	-	0	0	0	NR	10 ^v	
6	Podaci za povezivanje		0	-	0	0	0	NR	2	
606	TEMATSKA PREDMETNA ODREDNICA	1□						R		
a	Početni element		0	0	0	0	0	NR		
w	Formalna pododrednica		0	0	0	0	0	R		
x	Tematska pododrednica		0	0	0	0	0	R		
y	Geografska pododrednica		0	0	0	0	0	R		
z	Vremenska pododrednica		0	0	0	0	0	R		
2	Kod sistema		0	0	0	0	0	NR	10 ^v	
6	Podaci za povezivanje		0	0	0	0	0	NR	2	
607	GEOGRAFSKA PREDMETNA ODREDNICA	1□						R		
a	Početni element		0	0	0	0	0	NR		
w	Formalna pododrednica		0	0	0	0	0	R		
x	Tematska pododrednica		0	0	0	0	0	R		
y	Geografska pododrednica		0	0	0	0	0	R		
z	Vremenska pododrednica		0	0	0	0	0	R		
2	Kod sistema		0	0	0	0	0	NR	10 ^v	
6	Podaci za povezivanje		0	0	0	0	0	NR	2	
608	VREMENSKA PREDMETNA ODREDNICA	1□						R		
a	Početni element		0	-	0	0	0	NR		
w	Formalna pododrednica		0	-	0	0	0	R		
x	Tematska pododrednica		0	-	0	0	0	R		
y	Geografska pododrednica		0	-	0	0	0	R		
z	Vremenska pododrednica		0	-	0	0	0	R		
2	Kod sistema		0	-	0	0	0	NR	10 ^v	
6	Podaci za povezivanje		0	-	0	0	0	NR	2	
609	FORMALNA PREDMETNA ODREDNICA	1□						R		
a	Početni element		0	0	0	0	0	NR		
w	Formalna pododrednica		0	0	0	0	0	R		
x	Tematska pododrednica		0	0	0	0	0	R		
y	Geografska pododrednica		0	0	0	0	0	R		
z	Vremenska pododrednica		0	0	0	0	0	R		
2	Kod sistema		0	0	0	0	0	NR	10 ^v	
6	Podaci za povezivanje		0	0	0	0	0	NR	2	

	Naziv polja/potpola	Ind.	Uzorak					Pon.	Duž.	Pod.
			M	K	Z	A	N			
610	SLOBODNO OBLIKOVANE PREDMETNE ODREDNICE	0□						R		
a	Predmetna odrednica		0	0	0	0	0	R		
z	Jezik predmetne odrednice		0	0	0	0	0	NR	3	
620	PRETRAŽIVANJE PO MESTU IZDAVANJA	□□						R		
a	Država		0	0	-	0	0	NR		
b	Federalna jedinica, republika itd.		0	0	-	0	0	NR		
c	Regija		0	0	-	0	0	NR		
d	Mesto		0	0	-	0	0	NR		
627	PREDMETNE ODREDNICE KATALOGA NUK-a	□□						R		
a	Ključna reč		0	-	0	0	0	NR		
675	UNIVERZALNA DECIMALNA KLASIFIKACIJA (UDK)	□□						R		
a	Broj		0	0	0	0	0	NR		
b	Grupa*		0	0	0	0	0	NR	79 ^v	
c	UDK za pretraživanje*		1	1	1	1	1	NR	30 ^v	
s	Statistika*		0	0	0	0	0	NR	79 ^v	
u	UDK za lokalne kataloge*		0	0	0	0	0	NR		
v	Izdanje		0	0	0	0	0	NR	12 ^v	
z	Jezik izdanja		0	0	-	0	0	NR	3	
676	DJUIJEVA DECIMALNA KLASIFIKACIJA (DDK)	□□						R		
a	Broj		0	0	-	0	0	NR		
v	Izdanje		0	0	-	0	0	NR	20 ^v	
z	Jezik izdanja		0	0	-	0	0	NR	3	
680	KLASIFIKACIJA KONGRESNE BIBLIOTEKE	□□						R		
a	Broj		0	0	0	0	0	NR		
686	DRUGE KLASIFIKACIJE	□□						R		
a	Broj		0	0	0	0	0	R		
b	Knjižni broj		0	-	-	0	-	R		
c	Klasifikaciona potpodela		0	0	0	0	0	R		
2	Kod sistema		0	0	0	0	0	NR	20 ^v	
700	LIČNO IME – PRIMARNA ODGOVORNOST ¹³	□1						NR		
a	Početni element		0	0	0	0	0	NR		
b	Preostali deo imena		0	0	0	0	0	NR		
c	Dodaci imenu (ne datumi)		0	0	0	0	0	R		
d	Rimski brojevi		0	0	0	0	0	NR		
f	Datumi		0	0	0	0	0	NR		
s	Pismo*		0	0	0	0	0	NR		
3	Broj normativnog zapisa		0	0	0	0	0	NR	70 ^v	
4	Kod za vrstu autorstva		0	0	0	0	0	R	3	

¹³ U sistemima COBISS.XX, u kojima je uspostavljena normativna kontrola ličnih imena, u maskama za unos su samo potpolja: 3, 4, 8 i 9; odrednice za lična imena autora unosimo preko normativne baze podataka, upisivanjem identifikacionog broja normativnog zapisa u potpolje 7003. U sistemima COBISS.XX, u kojima normativna kontrola ličnih imena nije uspostavljena, u maskama su sva potpolja, osim 3 i 9. Kod zapisa katalogizovanih na srpskom jeziku, jedinstvene odrednice mogu biti i u poljima 9XX, zato što različite biblioteke imaju kataloge na različitim pismima. U takvim slučajevima polje 700 se ispisuje prema pravilu za polje 900.

	Naziv polja/potpolja	Ind.	Uzorak					Pon.	Duž.	Pod.
			M	K	Z	A	N			
7	Šifra istraživača*		0	0	0	0	0	NR	5 ^v	
8	Šifra ustanove/organizacije*		0	0	0	0	0	R	11 ^v	
9	Broj prethodnog normativnog zapisa*		0	0	0	0	0	NR	70 ^v	
701	LIČNO IME – ALTERNATIVNA ODGOVORNOST ¹⁴	11						R		
a	Početni element		0	0	0	0	0	NR		
b	Preostali deo imena		0	0	0	0	0	NR		
c	Dodaci imenu (ne datumi)		0	0	0	0	0	R		
d	Rimski brojevi		0	0	0	0	0	NR		
f	Datumi		0	0	0	0	0	NR		
s	Pismo*		0	0	0	0	0	NR		
3	Broj normativnog zapisa		0	0	0	0	0	NR	70 ^v	
4	Kod za vrstu autorstva		0	0	0	0	0	R	3	
6	Podaci za povezivanje**		0	0	0	0	0	NR	2 ^v	
7	Šifra istraživača*		0	0	0	0	0	NR	5 ^v	
8	Šifra ustanove/organizacije*		0	0	0	0	0	R	11 ^v	
9	Broj prethodnog normativnog zapisa*		0	0	0	0	0	NR	70 ^v	
702	LIČNO IME – SEKUNDARNA ODGOVORNOST ¹⁵	01						R		
a	Početni element		0	0	0	0	0	NR		
b	Preostali deo imena		0	0	0	0	0	NR		
c	Dodaci imenu (ne datumi)		0	0	0	0	0	R		
d	Rimski brojevi		0	0	0	0	0	NR		
f	Datumi		0	0	0	0	0	NR		
s	Pismo*		0	0	0	0	0	NR		
3	Broj normativnog zapisa		0	0	0	0	0	NR	70 ^v	
4	Kod za vrstu autorstva		0	0	0	0	0	R	3	
5	Ustanova na koju se odnosi sadržaj polja		0	0	-	-	0	NR	5	
6	Podaci za povezivanje**		0	0	0	0	0	NR	2 ^v	
7	Šifra istraživača*		0	0	0	0	0	NR	5 ^v	
8	Šifra ustanove/organizacije*		0	0	0	0	0	R	11 ^v	
9	Broj prethodnog normativnog zapisa*		0	0	0	0	0	NR	70 ^v	
710	NAZIV KORPORACIJE – PRIMARNA ODGOVORNOST	02						NR		
a	Početni element		0	0	0	0	0	NR		
b	Pododrednica		0	0	0	0	0	R		
c	Dodatak nazivu ili kvalifikator		0	0	0	0	0	R		
d	Redni broj sastanka		0	0	0	0	0	NR		
e	Mesto sastanka		0	0	0	0	0	R		
f	Godina sastanka		0	0	0	0	0	NR	9 ^v	
g	Invertovani element		0	0	-	0	0	NR		
h	Deo naziva koji nije početni ili invertovani element		0	0	-	0	0	NR		
4	Kod za vrstu autorstva		0	0	-	0	0	R	3	
8	Šifra ustanove/organizacije*		0	0	0	0	0	NR	11 ^v	
711	NAZIV KORPORACIJE – ALTERNATIVNA ODGOVORNOST	02						R		
a	Početni element		0	0	0	0	0	NR		
b	Pododrednica		0	0	0	0	0	R		
c	Dodatak nazivu ili kvalifikator		0	0	0	0	0	R		
d	Redni broj sastanka		0	0	0	0	0	NR		

¹⁴ Isto kao kod polja 700. Potpolje 6 koristi se u sistemima COBISS.XX bez normativne kontrole ličnih imena, a u sistemima COBISS.XX sa normativnom kontrolom pojavljuje se samo u starim zapisima.

¹⁵ Isto kao kod polja 701.

	Naziv polja/potpolja	Ind.	Uzorak					Pon.	Duž.	Pod.
			M	K	Z	A	N			
e	Mesto sastanka		0	0	0	0	0	R		
f	Godina sastanka		0	0	0	0	0	NR	9 ^v	
g	Invertovani element		0	0	0	0	0	NR		
h	Deo naziva koji nije početni ili invertovani element		0	0	0	0	0	NR		
4	Kod za vrstu autorstva		0	0	0	0	0	R	3	
6	Podaci za povezivanje		0	0	0	0	0	NR	2 ^v	
8	Šifra ustanove/organizacije*		0	0	0	0	0	NR	11 ^v	
712	NAZIV KORPORACIJE – SEKUNDARNA ODGOVORNOST	02						R		
a	Početni element		0	0	0	0	0	NR		
b	Pododrednica		0	0	0	0	0	R		
c	Dodatak nazivu ili kvalifikator		0	0	0	0	0	R		
d	Redni broj sastanka		0	0	0	0	0	NR		
e	Mesto sastanka		0	0	0	0	0	R		
f	Godina sastanka		0	0	0	0	0	NR	9 ^v	
g	Invertovani element		0	0	0	0	0	NR		
h	Deo naziva koji nije početni ili invertovani element		0	0	0	0	0	NR		
4	Kod za vrstu autorstva		0	0	0	0	0	R	3	
5	Ustanova na koju se odnosi sadržaj polja		0	0	-	-	0	NR	5	
6	Podaci za povezivanje		0	0	0	0	0	NR	2 ^v	
8	Šifra ustanove/organizacije*		0	0	0	0	0	NR	11 ^v	
802	NACIONALNI ISSN CENTAR	□□						NR		
a	Kod nacionalnog ISSN centra		-	0	-	-	-	NR	2	
830	OPŠTA NAPOMENA KATALOGIZATORA	□□						R		
a	Tekst napomene		0	0	0	0	0	NR		
856	ELEKTRONSKA LOKACIJA I PRISTUP	□0						R		
a	Naziv hosta		0	0	0	0	0	R		
b	Broj za pristup		0	0	0	0	0	R		
c	Podaci o kompresiji		0	0	0	0	0	R		
d	Put		0	0	0	0	0	R		
f	Elektronski naziv		0	0	0	0	0	R		
g	Jedinstveni naziv izvora (URN)		0	0	0	0	0	R		
h	Izvođač zahteva (korisničko ime)		0	0	0	0	0	NR		
i	Komanda		0	0	0	0	0	R		
j	Brzina prenosa u bitovima u sekundi (BPS)		0	0	0	0	0	NR		
k	Lozinka		0	0	0	0	0	NR		
l	Prijavljanje		0	0	0	0	0	NR		
m	Pomoć prilikom pristupa		0	0	0	0	0	R		
n	Naziv lokacije hosta iz potpolja a		0	0	0	0	0	NR		
o	Operacioni sistem		0	0	0	0	0	NR		
p	Vrata (port)		0	0	0	0	0	NR		
q	Vrsta datoteke		0	0	0	0	0	NR		
r	Podešavanja		0	0	0	0	0	NR		
s	Veličina datoteke		0	0	0	0	0	R		
t	Emulacija terminala		0	0	0	0	0	R		
u	Jedinstvena lokacija izvora (URL)		0	0	0	0	0	NR		
v	Časovi u kojima je moguć pristup		0	0	0	0	0	R		
w	Kontrolni broj zapisa		0	0	0	0	0	R		
x	Interna napomena		0	0	0	0	0	R		
y	Način pristupa		0	0	0	0	0	NR		
z	Javna napomena		0	0	0	0	0	R		
3	Navođenje građe		0	0	0	0	0	R		

	Naziv polja/potpolja	Ind.	Uzorak					Pon.	Duž.	Pod.
			M	K	Z	A	N			
900	LIČNO IME – PRIMARNA ODGOVORNOST (VARIJANTNA ODREDNICA)* ¹⁶	□0						R		
a	Početni element	0	0	0	0	0	0	NR		
b	Preostali deo imena	0	0	0	0	0	0	NR		
c	Dodaci imenu (ne datumi)	0	0	0	0	0	0	R		
d	Rimski brojevi	0	0	0	0	0	0	NR		
f	Datumi	0	0	0	0	0	0	NR		
s	Pismo	0	0	0	0	0	0	NR		
3	Broj normativnog zapisa	0	0	0	0	0	0	NR	70 ^v	
5	Kontrola uputnice	0	0	0	0	0	0	NR	2 ^v	
9	Jezik	0	0	0	0	0	0	NR	3	
901	LIČNO IME – ALTERNATIVNA ODGOVORNOST (VARIJANTNA ODREDNICA)* ¹⁷	00						R		
a	Početni element	0	0	0	0	0	0	NR		
b	Preostali deo imena	0	0	0	0	0	0	NR		
c	Dodaci imenu (ne datumi)	0	0	0	0	0	0	R		
d	Rimski brojevi	0	0	0	0	0	0	NR		
f	Datumi	0	0	0	0	0	0	NR		
s	Pismo	0	0	0	0	0	0	NR		
3	Broj normativnog zapisa	0	0	0	0	0	0	NR	70 ^v	
5	Kontrola uputnice	0	0	0	0	0	0	NR	2 ^v	
6	Podaci za povezivanje**	0	0	0	0	0	0	NR	2 ^v	
9	Jezik	0	0	0	0	0	0	NR	3	
902	LIČNO IME – SEKUNDARNA ODGOVORNOST (VARIJANTNA ODREDNICA)* ¹⁸	00						R		
a	Početni element	0	0	0	0	0	0	NR		
b	Preostali deo imena	0	0	0	0	0	0	NR		
c	Dodaci imenu (ne datumi)	0	0	0	0	0	0	R		
d	Rimski brojevi	0	0	0	0	0	0	NR		
f	Datumi	0	0	0	0	0	0	NR		
s	Pismo	0	0	0	0	0	0	NR		
3	Broj normativnog zapisa	0	0	0	0	0	0	NR	70 ^v	
5	Kontrola uputnice	0	0	0	0	0	0	NR	2 ^v	
6	Podaci za povezivanje	0	0	0	0	0	0	NR	2 ^v	
9	Jezik	0	0	0	0	0	0	NR	3	
903	LIČNO IME (SRODNA ODREDNICA)* ¹⁹							R		
a	Početni element	0	0	0	0	0	0	NR		
b	Preostali deo imena	0	0	0	0	0	0	NR		
c	Dodaci imenu (ne datumi)	0	0	0	0	0	0	R		
d	Rimski brojevi	0	0	0	0	0	0	NR		
f	Datumi	0	0	0	0	0	0	NR		

¹⁶ U sistemima COBISS.XX sa normativnom kontrolom ličnih imena, polja 900 se ne pojavljuju u maskama za unos. Posle pohranjivanja bibliografskog zapisa, polja 900 dodaju se automatski. U sistemima COBISS.XX bez normativne kontrole, u maskama su sva potpolja, osim: 3, 5 i 9.

U sistemima COBISS.XX, koji koriste ispise na cirilici i latinici, ispis polja 900 je na cirilici, ako 2. indikator ima vrednost 1 ili 4. Ako indikator ima vrednost 0 ili 3, ispis je na latinici. Za preostale vrednosti 2. indikatora pismo se određuje prema pravilima za ispis odrednica.

¹⁷ Isto kao kod polja 900. Potpolje 6 koristi se u sistemima COBISS.XX bez normativne kontrole, a u sistemima COBISS.XX sa normativnom kontrolom pojavljuje se samo u starim zapisima.

¹⁸ Isto kao kod polja 901.

¹⁹ Polje se koristi samo za katalogizaciju s normativnom kontrolom i kreira se automatski.

	Naziv polja/potpolja	Ind.	Uzorak					Pon.	Duž.	Pod.
			M	K	Z	A	N			
s	Pismo		0	0	0	0	0	NR		
3	Broj normativnog zapisa		0	0	0	0	0	NR	70 ^v	
5	Kontrola uputnice		0	0	0	0	0	NR	2v	
904	LIČNO IME (PARALELNA ODREDNICA)* ²⁰							R		
a	Početni element		0	0	0	0	0	NR		
b	Preostali deo imena		0	0	0	0	0	NR		
c	Dodaci imenu (ne datumi)		0	0	0	0	0	R		
d	Rimski brojevi		0	0	0	0	0	NR		
f	Datumi		0	0	0	0	0	NR		
s	Pismo		0	0	0	0	0	NR		
3	Broj normativnog zapisa		0	0	0	0	0	NR	70 ^v	
9	Jezik		0	0	0	0	0	NR	3	
910	NAZIV KORPORACIJE – PRIMARNA ODGOVORNOST*	02						R		
a	Početni element		0	0	0	0	0	NR		
b	Pododrednica		0	0	0	0	0	R		
c	Dodatak nazivu ili kvalifikator		0	0	0	0	0	R		
d	Redni broj sastanka		0	0	0	0	0	NR		
e	Mesto sastanka		0	0	0	0	0	R		
f	Godina sastanka		0	0	0	0	0	NR	9 ^v	
g	Invertovani element		0	0	0	0	0	NR		
h	Deo naziva koji nije početni ili invertovani element		0	0	0	0	0	NR		
4	Kod za vrstu autorstva		0	0	0	0	0	NR	3	
911	NAZIV KORPORACIJE – ALTERNATIVNA ODGOVORNOST*	02						R		
a	Početni element		0	0	0	0	0	NR		
b	Pododrednica		0	0	0	0	0	R		
c	Dodatak nazivu ili kvalifikator		0	0	0	0	0	R		
d	Redni broj sastanka		0	0	0	0	0	NR		
e	Mesto sastanka		0	0	0	0	0	R		
f	Godina sastanka		0	0	0	0	0	NR	9 ^v	
g	Invertovani element		0	0	0	0	0	NR		
h	Deo naziva koji nije početni ili invertovani element		0	0	0	0	0	NR		
4	Kod za vrstu autorstva		0	0	0	0	0	NR	3	
6	Podaci za povezivanje		0	0	0	0	0	NR	2 ^v	
912	NAZIV KORPORACIJE – SEKUNDARNA ODGOVORNOST*	02						R		
a	Početni element		0	0	0	0	0	NR		
b	Pododrednica		0	0	0	0	0	R		
c	Dodatak nazivu ili kvalifikator		0	0	0	0	0	R		
d	Redni broj sastanka		0	0	0	0	0	NR		
e	Mesto sastanka		0	0	0	0	0	R		
f	Godina sastanka		0	0	0	0	0	NR	9 ^v	
g	Invertovani element		0	0	0	0	0	NR		
h	Deo naziva koji nije početni ili invertovani element		0	0	0	0	0	NR		
4	Kod za vrstu autorstva		0	0	0	0	0	NR	3	
6	Podaci za povezivanje		0	0	0	0	0	NR	2 ^v	
960	LIČNO IME KAO PREDMETNA ODREDNICA* ²¹	10						R		

²⁰ Polje se koristi samo za katalogizaciju s normativnom kontrolom u sistemu COBISS.BG i kreira se automatski.

	Naziv polja/potpolja	Ind.	Uzorak					Pon.	Duž.	Pod.
			M	K	Z	A	N			
a	Početni element		0	0	0	0	0	NR		
b	Preostali deo imena		0	0	0	0	0	NR		
c	Dodaci imenu (ne datumi)		0	0	0	0	0	R		
d	Rimski brojevi		0	0	0	0	0	NR		
f	Datumi		0	0	0	0	0	NR		
w	Formalna pododrednica		0	0	0	0	0	R		
x	Tematska pododrednica		0	0	0	0	0	R		
y	Geografska pododrednica		0	0	0	0	0	R		
z	Vremenska pododrednica		0	0	0	0	0	R		
2	Kod sistema		0	0	0	0	0	NR	10 ^v	
6	Podaci za povezivanje		0	0	0	0	0	NR	2	
961	NAZIV KORPORACIJE KAO PREDMETNA ODREDNICA*	02						R		
a	Početni element		0	0	0	0	0	NR		
b	Pododrednica		0	0	0	0	0	R		
c	Dodatak nazivu ili dopuna		0	0	0	0	0	R		
d	Redni broj sastanka		0	0	0	0	0	NR		
e	Mesto sastanka		0	0	0	0	0	R		
f	Godina sastanka		0	0	0	0	0	NR		
g	Invertovani element		0	0	0	0	0	NR		
h	Deo imena koji nije početni/invertovani element		0	0	0	0	0	R		
w	Formalna pododrednica		0	0	0	0	0	R		
x	Tematska pododrednica		0	0	0	0	0	R		
y	Geografska pododrednica		0	0	0	0	0	R		
z	Vremenska pododrednica		0	0	0	0	0	R		
2	Kod sistema		0	0	0	0	0	NR	10 ^v	
6	Podaci za povezivanje		0	0	0	0	0	NR	2	
962	PORODIČNO IME KAO PREDMETNA ODREDNICA*	1□						R		
a	Početni element		0	-	0	0	0	NR		
f	Datumi		0	-	0	0	0	NR		
w	Formalna pododrednica		0	-	0	0	0	R		
x	Tematska pododrednica		0	-	0	0	0	R		
y	Geografska pododrednica		0	-	0	0	0	R		
z	Vremenska pododrednica		0	-	0	0	0	R		
2	Kod sistema		0	-	0	0	0	NR	10 ^v	
6	Podaci za povezivanje		0	-	0	0	0	NR	2	
965	NASLOV KAO PREDMETNA ODREDNICA*	1□						R		
a	Početni element		0	-	0	0	0	NR		
h	Oznaka podređenog dela		0	-	0	0	0	R		
i	Naslov podređenog dela		0	-	0	0	0	R		
k	Godina izdavanja		0	-	0	0	0	NR		
l	Formalna pododrednica		0	-	0	0	0	NR		
m	Jezik (kad je deo odrednice)		0	-	0	0	0	NR		
n	Različite informacije		0	-	0	0	0	R		
q	Verzija (ili godina verzije)		0	-	0	0	0	NR		
w	Formalna pododrednica		0	-	0	0	0	R		
x	Tematska pododrednica		0	-	0	0	0	R		
y	Geografska pododrednica		0	-	0	0	0	R		
z	Vremenska pododrednica		0	-	0	0	0	R		
2	Kod sistema		0	-	0	0	0	NR	10 ^v	

²¹ U sistemima COBISS.XX, koji koriste ispisne na čirilici i latinici, ispis polja 960 je na čirilici, ako 2. indikator ima vrednost 1 ili 4. Ako indikator ima vrednost 0 ili 3, ispis je na latinici. Za preostale vrednosti 2. indikatora pismo se određuje prema pravilima za ispis predmetnih odrednica.

	Naziv polja/potpolja	Ind.	Uzorak					Pon.	Duž.	Pod.
			M	K	Z	A	N			
6	Podaci za povezivanje		0	-	0	0	0	NR	2	
966	TEMATSKA PREDMETNA ODREDNICA*	1 <u> </u>						R		
a	Početni element		0	0	0	0	0	NR		
w	Formalna pododrednica		0	0	0	0	0	R		
x	Tematska pododrednica		0	0	0	0	0	R		
y	Geografska pododrednica		0	0	0	0	0	R		
z	Vremenska pododrednica		0	0	0	0	0	R		
2	Kod sistema		0	0	0	0	0	NR	10 ^v	
6	Podaci za povezivanje		0	0	0	0	0	NR	2	
967	GEOGRAFSKA PREDMETNA ODREDNICA*	1 <u> </u>						R		
a	Početni element		0	0	0	0	0	NR		
w	Formalna pododrednica		0	0	0	0	0	R		
x	Tematska pododrednica		0	0	0	0	0	R		
y	Geografska pododrednica		0	0	0	0	0	R		
z	Vremenska pododrednica		0	0	0	0	0	R		
2	Kod sistema		0	0	0	0	0	NR	10 ^v	
6	Podaci za povezivanje		0	0	0	0	0	NR	2	
968	VREMENSKA PREDMETNA ODREDNICA*	1 <u> </u>						R		
a	Početni element		0	-	0	0	0	NR		
w	Formalna pododrednica		0	-	0	0	0	R		
x	Tematska pododrednica		0	-	0	0	0	R		
y	Geografska pododrednica		0	-	0	0	0	R		
z	Vremenska pododrednica		0	-	0	0	0	R		
2	Kod sistema		0	-	0	0	0	NR	10 ^v	
6	Podaci za povezivanje		0	-	0	0	0	NR	2	
969	FORMALNA PREDMETNA ODREDNICA*	1 <u> </u>						R		
a	Početni element		0	0	0	0	0	NR		
w	Formalna pododrednica		0	0	0	0	0	R		
x	Tematska pododrednica		0	0	0	0	0	R		
y	Geografska pododrednica		0	0	0	0	0	R		
z	Vremenska pododrednica		0	0	0	0	0	R		
2	Kod sistema		0	0	0	0	0	NR	10 ^v	
6	Podaci za povezivanje		0	0	0	0	0	NR	2	
970	POLJE ZA POTREBE BIBLIOGRAFIJA*	<u> </u> <u> </u>						NR		
a	Odgovornost – korporacija		0	0	-	0	0	NR		
b	Ukupan broj autora		0	-	-	0	0	NR	4 ^v	
c	Broj znakova		0	-	-	0	0	NR	10	
d	Način izlaženja zbornika/izlaganja		0	-	-	0	0	NR	1	
e	Specifičnosti u bodovanju		0	0	-	0	0	NR	1	
f	Ukupan broj saradnika na istraživanju		0	-	-	0	0	NR	4 ^v	
g	Izlaganja na konferenciji u časopisima		0	-	-	0	-	NR	1	
992	POLJE ZA LOKALNE POTREBE*	<u> </u> <u> </u>						NR		
a	Kod za statistiku		0	0	-	-	0	NR	2 ^v	
b	Oznake zapisa		0	0	0	0	0	NR		
x	Predmetna odrednica – redalica		0	0	-	0	0	R		
y	Inventarski broj serijske publikacije		0	-	-	-	0	R	30 ^v	
993	POLJE S LOKALNO DEFINISANIM SADRŽAJEM*	<u> </u> <u> </u>						R		
a	Potpolje a		0	0	0	0	0	R		
b	Potpolje b		0	0	0	0	0	R		
c	Potpolje c		0	0	0	0	0	R		

	Naziv polja/potpolja	Ind.	Uzorak					Pon.	Duž.	Pod.
			M	K	Z	A	N			
...	...									
8	Potpolje 8 ²²		0	0	0	0	0	R		
9	Potpolje 9		0	0	0	0	0	R		

²² Potpolja sa numeričkom oznakom mogu da uređuju i bibliotekari koji imaju samo privilegiju za uređivanje ograničenog skupa bibliografskih podataka u lokalnoj bazi podataka.

C INDEKSI ZA PRETRAŽIVANJE

OSNOVNI INDEKS

U osnovni indeks indeksira se većina polja i potpolja. Kod kodiranih potpolja po pravilu se indeksiraju razrešenja kodova iz šifrarnika (a ne sami kodovi).

Po celom osnovnom indeksu može se pretraživati bez navođenja sufiksa za pretraživanje ili sa prefiksom KW=. Za potpolja, koja najbolje prikazuju sadržaj indeksiranog dokumenta, te se zato najčešće koriste za pretraživanje, stvoreni su prefiksi za pretraživanje. Njima se pretraživanje može ograničiti samo na određena potpolja.

Osnovni indeks – bibliografski podaci

sufiks	značenje	pretraž.	potpolja
/AB	Sažetak ili apstrakt	rečima	330af
/AU	Autor – osoba	rečima	200f, 700abcdf–702abcdf, 900abcdf–902abcdf, 903abcdf, 904abcdf
/CB	Autor – korporacija	rečima	710abgh–712abgh, 910abgh– 912abgh
/CL	Zbirka	rečima	225adefhiv
/CP	Mesto sastanka/dodatak imenu korporacije	rečima	710ce–712ce, 910ce–912ce
/GM	Opšta oznaka građe	rečima	200b, 539b
/NM	Proizvodač	rečima	210g
/NT	Napomene	rečima	300a, 301a, 317a, 321ax, 323a– 325a, 328adefg, 338abcdefg
/PM	Mesto proizvodnje	rečima	210ef
/PP	Mesto izdavanja	rečima	210ab, 620abcd
/PU	Izdavač	rečima	210c
/TI ¹	Naslov	rečima	200acdehi, 327a, 501ae, 503a, 510aehi, 512ae, 513aehi, 514a– 517a, 518ae, 520aehi, 530ab, 531abc, 532a, 540a, 541a, 996h, 997h
/TO	Naslov originala	rečima	500ahi

---

¹ Ako uvodna fraza u potpolju 996h, odnosno 997h, glasi "ISBN_ ", sadržaj potpolja se ne indeksira u indekse /TI i TI=, već se ISBN, koji sledi tom nizu znakova, indeksira u indeks BN=.

Osnovni indeks – sadržinska obrada

sufiks	značenje	pretraž.	potpolja
/PN	Predmetna odrednica – lično ime	rečima	600abcdf, 960abcdf
/CS	Predmetna odrednica – naziv korporacije	rečima	601abc, 961abc
/FN	Predmetna odrednica – porodično ime	rečima	602af, 962af
/TS	Predmetna odrednica – naslov	rečima	605ahiklnq, 965 ahiklnq
/TN	Tematska predmetna odrednica	rečima	606a, 966a
/GN	Geografska predmetna odrednica	rečima	607a, 967a
/CH	Vremenska predmetna odrednica	rečima	608a, 968a
/FS	Formalna predmetna odrednica	rečima	609a, 969a
/DX	Tematska pododrednica	rečima	600x–609x, 960x–969x
/DY	Geografska pododrednica	rečima	600y–609y, 960y–969y
/DW	Formalna pododrednica	rečima	600w–609w, 960w–969w
/DZ	Vremenska pododrednica	rečima	600z–609z, 960z–969z
/DU	Slobodno oblikovane predmetne odrednice	rečima	610abz
/SU	Predmetne odrednice	rečima	600–610, 960–969 (sva potpolja)
/GE	Predmetne odrednice – NUK	rečima	627a

DODATNI INDEKSI

Dodatni indeksi – podaci o zapisu

prefiks	značenje	pretraž.	potpolja
CR=	Kreator zapisa/Zapis preuzeo iz COBISS.Net	frazama	---
CY=	Zapis preuzeo iz COBIB-a	frazama	---
DM= ²	Datum kreiranja/kopiranja/preuzima se iz COBIB-a ili iz COBISS.Net	frazama	---
DR=	Datum poslednjeg ažuriranja	frazama	---
ID=	Identifikacioni broj zapisa	frazama	---
LN=	Lokalni broj	frazama	---
RE=	Poslednji redaktor zapisa	frazama	---

Dodatni indeksi – bibliografski podaci

prefiks	značenje	pretraž.	potpolja
AU= ³	Autor – osoba	frazama	700abcd–702abcd, 900abcd–902abcd, 903abcd, 904abcd
CB=	Autor – korporacija	frazama	710ab–712ab, 910ab–912ab
CL=	Zbirka	frazama	225adefhiv
CP=	Mesto sastanka/dodatak nazivu korporacije	frazama	710ce–712ce, 910ce–912ce
GM=	Opšta oznaka grade	frazama	200b, 539b
HE= ³	Autor – individualna odrednica	frazama	700abcd–702abcd, 904abcd
IS=	Broj sveske	rečima	215h
NM=	Proizvođač	frazama	210g
PM=	Mesto proizvodnje	frazama	210e
PP= ⁴	Mesto izdavanja	frazama	210a, 620abcd
PU=	Izdavač	frazama	210c
PY= ⁵	Godina izdavanja	frazama	100cd
P2= ⁶	Zaključna godina izdavanja	frazama	100d
TI= ⁷	Naslov	frazama	200acdehi, 501a, 503a, 510ai, 512ae, 513ai, 514a–517a, 518ae, 520aehi, 530a, 531ab, 532a, 539acdehi, 540a, 541a, 996h, 997h
TO=	Naslov originala	frazama	500ahi
SO= ⁸	Naslov izvora	frazama	200ai

² Prilikom kreiranja novog zapisa indeksira se datum kreiranja zapisa, a prilikom preuzimanja zapisa iz uzajamne baze podataka ili iz mreže COBISS.Net u lokalnu bazu podataka indeksira se datum preuzimanja zapisa.

³ Potpolja a, b, c, d i f pojedinačnog polja indeksiraju se kao jedna fraza u obliku a, b d, c, f. Zato se preporučuje da prilikom pretraživanja sa prefiksima AU= ili HE= izraz za pretraživanje skraćujemo znakom "**".

⁴ Potpolja polja 620 indeksiraju se kao fraza tako što se potpolju d dodaju potpolja a, b i c. Interpunktacija između potpolja je znak "/".

⁵ U indeks PY= indeksira se potpolje 100d, ako kod u potpolju 100b nije b ili j. Ako kod u 100b ima vrednost f ili g, indeksiraju se i sve godine između godine u 100c i godine u 100d.

⁶ U indeks P2= indeksira se potpolje 100d, ako je u potpolje 100b upisan kod b.

⁷ Potpolja 531ab indeksiraju se kao jedna fraza u obliku a b. U vezi sa indeksiranjem potpolja 996/997h vidi napomenu 1.

⁸ U zapisima za serijske publikacije potpolja 200ai indeksiraju se kao jedna fraza u obliku a. i. Zato se preporučuje da, prilikom pretraživanja, izraz za pretraživanje SO= skratimo znakom "**".

Dodatni indeksi – identifikacioni podaci

prefiks	značenje	pretraž.	potpolja
AR=	Broj normativnog zapisa	frazama	7003–7023
BI= ⁹	Oznake zapisa	rečima i frazama	830a, 992bx, 993 (sva potpolja)
BN= ¹⁰	ISBN	frazama	010az, 996h, 997h
CD=	CODEN	frazama	040a
CX=	ISSN zbirke	frazama	225x
HI=	Hijerarhija	frazama	4611–4641
NB= ¹¹	Broj u nacionalnoj bibliografiji	frazama	020ab
NP= ¹²	Druge identifikacione oznake	rečima i frazama	001e, 012a, 013a ¹³ , 016az, 017a, 022a, 071a, 856g
OI=	Broj obaveznog primerka	frazama	021b
OR=	Broj originalnog zapisa	rečima	001x
SC=	Poništeni ISSN	frazama	011myz
SF=	Neverifikovani ISSN	frazama	011f
SN=	ISSN za članak	frazama	011as
SP=	ISSN	frazama	011ec
SL=	ISSN-L	frazama	011l

⁹ Potpolja 830a i 992b indeksiraju se rečima, a potpolje 992x i sva potpolja polja 993 frazno.

¹⁰ Sadržaj se indeksira bez crtica. Ako je u potpolju 010a 10-mesni broj (10 mesta bez crtica), programski se izračunava 13-mesni broj i dodaje se u indeks. Ako je prvih pet znakova u potpolju 996h, odnosno 997h jednako "ISBN", broj ISBN koji sledi iza tih znakova, indeksira se u indeks BN=, a u suprotnom se potpolje 996h, odnosno 997h, indeksira u indekse /TI i TI=.

¹¹ Sadržaj potpolja 020a i 020b, odvojenih razmakom, indeksira se kao jedna fraza. Potpolje b je dodatno indeksirano takođe i samostalno.

¹² Potpolja 001e, 013az, 016az, 017az, 022a i 856g indeksiraju se frazno, potpolje 012a rečima, a 071a rečima i frazno.

¹³ Sadržaj potpolja 013a indeksira se sa crticama i bez njih. Ako je u potpolju 013a 10-cifreni broj (10 cifara bez crtica) programski se izračunava odgovarajući 13-cifreni broj i takođe se dodaje u indeks.

F.7 ŠIFRARNIK USTANOVA/ORGANIZACIJA

Šifra ustanove/organizacije unosi se u potpolje 70X8 i 71X8. Sačinjena je iz dva dela koja su odvojena znakom "-" (crtica).

1. deo:

Početni jednacifreni broj u sistemu COBISS.SI označava tip istraživačkog zavoda.

U COBISS sistemima izvan Slovenije šifra počinje sa skraćenicom COBISS sistema (npr. CG3-100 Univerzitet u Crnoj Gori).

2. deo:

Varijabilan je i njegova dužina zavisi od organizacione strukture ustanove/organizacije i potreba za ispis bibliografije. Najviši nivo organizacione strukture označen je trocifrenim brojem, a podređeni nivoi grupama dvocifrenih brojeva koje su međusobno odvojene tačkom. Struktura 2. dela je *nnn.nn.nn...* itd. Preporučujemo najviše četiri hijerarhijska nivoa.

Kod javnih visokoškolskih zavoda, na najvišem nivou su univerziteti i fakultete, pri čemu prvo mesto ovog dela šifre označava univerzitet.

Ovakva struktura šifrarnika organizacija omogućuje ispis bibliografije istraživača za:

- **određeno odeljenje**

Select FC=3-216.02 (potražimo zapise za bibliografiju Odeljenja za razrednu nastavu Pedagoškog fakulteta Univerziteta u Mariboru);

- **fakultet**

Select FC=3-216* (potražimo zapise za bibliografiju Pedagoškog fakulteta Univerziteta u Mariboru);

- **univerzitet**

Select FC=3-2* (potražimo zapise za bibliografiju Univerziteta u Mariboru).

Šifrarnik se ažurno dopunjaje. U Sloveniji ga dopunjaje IZUM, a u ostalim državama nacionalni COBISS centri.

Šifra	Značenje
1-001	Institut Jožef Stefan
1-001.01.01	Institut Jožef Stefan. Odsek za teoretično fiziko (F1)
1-001.01.02	Institut Jožef Stefan. Odsek za fiziko nizkih in srednjih energij (F2)
1-001.01.03	Institut Jožef Stefan. Odsek za tanke plasti in površine (F3)
1-002	Kemijski inštitut
1-002.01	Laboratorij za računalniške bioznanosti in bioinformatiko
1-002.02	* Laboratorij za spektroskopijo materialov == glej 1-002.10
...	
2-001	Elektrogospodarstvo Slovenije – razvoj in inženiring, d. d.
2-002	Gorenje Gospodinjski aparati
2-003	Telekom Slovenije, d. d.
2-004	Banka Slovenije
...	
3-100	Univerza v Ljubljani
3-101	Univerza v Ljubljani, Akademija za glasbo
3-102	Univerza v Ljubljani, Akademija za gledališče, radio, film in televizijo
3-102.01	Univerza v Ljubljani, Akademija za gledališče, radio, film in televizijo, Center za teatrologijo in filmologijo
3-103	Univerza v Ljubljani, Akademija za likovno umetnost in oblikovanje
3-103.01	* Univerza v Ljubljani, Akademija za likovno umetnost, Oddelek za industrijsko oblikovanje == glej 3-103
3-103.02	* Univerza v Ljubljani, Akademija za likovno umetnost, Oddelek za vizualne komunikacije == glej 3-103
...	
4-001	Akademska raziskovalna mreža Slovenije – ARNES
4-002	Andragoški center Republike Slovenije
4-003	Center za mednarodno sodelovanje in razvoj
4-004	Ekonomski inštitut Pravne fakultete

F.9 BIBLIOGRAFSKI ZAPIS ZA IZVEDENO DELO (DOGAĐAJ)

Bibliografske zapise za izvedena dela (događaje) kreiramo zbog bibliografija, prvenstveno bibliografija istraživača koje pripremaju njihove matične ustanove. U druge svrhe ih, po pravilu, ne koristimo. Sam zapis za događaj kreiramo kada za određeno intelektualno ili umetničko delo ne postoji njegov pojavnji oblik na fizičkom mediju ili internetu. Prilikom kreiranja bibliografskih zapisa za takva dela pomažu nam dokumenti koji su s događajem povezani i koji su nam u vreme katalogizacije na raspolaganju.

U postupku katalogizacije treba imati u vidu da je svrha katalogizacije da se dokumentuje rad koji je predstavljen posredstvom događaja. Dokumenti, koji su nam na raspolaganju prilikom katalogizacije, samo su izvor informacija, a ne i predmet katalogizacije.

Konsistentnim opisom izvedenih dela (događaja) omogućeno je:

- jasno razlikovanje zapisa za izvedena dela od drugih zapisa;
- pretraživanje zapisa za izvedena dela prema osnovnim kriterijumima (autor, naslov, tema, tipologija dokumenta, vrsta zapisa);
- ispisivanje zapisa u bibliografijama istraživača.

Zapise kreiramo samo za već realizovane događaje, a nikada za najavljene događaje.

KREIRANJE ZAPISA ZA IZVEDENO DELO

Prilikom kreiranja zapisa za izvedeno delo uvažavamo sledeće:

1. Zapis mora da sadrži minimalni obim podataka koji su potrebni za identifikaciju izvedenog dela (događaja).
2. Kodirani podaci prvenstveno su namenjeni za identifikaciju zapisa, a ne dela.
3. Naslov i podaci o odgovornosti moraju što preciznije da identifikuju izvedeno delo (događaj) i njegov kontekst.
4. Prilikom oblikovanja naslova i podataka o odgovornosti može nam pomoći interpretacija i ekstrakcija informacija iz sekundarnih izvora.
5. Napomene su namenjene informacijama o izvoru podataka i dodatnim objašnjenjima o događaju.
6. Izvedeno delo (događaj) nema javno dostupan nosilac sadržaja, te zato u zapisu ne postoji oznaka građe i podatak o građi i izdavaštvu.
7. Ako se dokumenti, koji su povezani sa izvedenim delom (događajem), čuvaju u ličnoj dokumentaciji autora ili u arhivu ustanove, možemo upozoriti na uslove korišćenja.
8. Vrstu autorstva, koja povezuje delo i osobu ili korporaciju, navodimo s obzirom na podatke u sekundarnom izvoru.

Prilikom izbora dela za koja oblikujemo zapise za izvedena dela, uvažavamo *Tipologiju dokumenata/dela za vođenje bibliografija u sistemu COBISS*.

U nastavku su opisana polja COMARC/B formata u zapisima za izvedena dela. Kod saveta za oblikovanje podataka u bibliografskom zapisu za izvedeno delo pošli smo od važećih kataloških pravila za knjižnu građu, međunarodnih pravila za opis arhivske građe te od kataloške prakse koja se već niz godina formira u COBISS sistemu prilikom vođenja personalnih bibliografija istraživača.

Zapis za izvedeno delo kreiramo u masci za unos N (neknjižna građa).

Sekundarni izvori podataka

Bibliografske zapise za događaje oblikujemo na osnovu sekundarnih izvora koji najavljuju, rezimiraju ili komentarišu izvedeno delo koje je predmet bibliografskog zapisa. U sekundarne izvore svrstavamo: programe događaja, pozivnice, radio, televizijske, novinske ili internet programe emisija, prikaze i komentare u štampanim ili elektronskim medijima itd.

0XX Blok za identifikaciju

U potpolje *001b – Vrsta zapisa* unosimo kod "u" – *događaji*, a u potpolje *001c – Bibliografski nivo* kod "d" – *izvedeno delo*. U potpolje *001t – Tipologija dokumenata/dela* možemo da upišemo samo tipologiju koja počinje brojem 3.

1XX Blok kodiranih podataka

U zapis za izvedeno delo (događaj), u potpolje *100c – Godina izdavanja* 1 obavezno unosimo podatak o godini događaja, jer nam je potreban u razvrstavanju bibliografskih jedinica u personalnoj bibliografiji.

Potpole *101a – Jezik teksta* dodajemo samo u zapis za delo (događaj) koje je, bez sumnje, izvedeno u govornom ili pevanom obliku, a pri tom je jezik (takođe više jezika) poznat.

Unos u potpolje *102a – Država izdavanja ili proizvodnje* ne spada u sklop preporučenih polja i potpolja u zapisu za izvedeno delo, ali ga za statistiku događaja prema državama možemo upotrebiti za unos koda za mesto događaja.

Druge kodirane podatke ne unosimo.

2XX Blok glavnog opisa

Zapsi za izvedena dela sadrže naslov koji katalogizator dodeljuje na osnovu dokumenata koji su povezani s događajem. Svrha naslova je da identificuje delo i da označi kontekst događaja u kojem je delo izvedeno. Zato su naslovi sažeti i po mogućnosti uključuju:

- temu izvedenog dela (događaja) i vrstu događaja,
- osobe ili ustanove koje su povezane s događajem,
- kontekst događaja,
- vreme i mesto događaja.

U načelu, naslov mora da bude na jeziku katalogizacije. Ako smo u njemu upotrebili delove teksta iz sekundarnog izvora, može da bude i u jeziku sekundarnog izvora.

U potpolje *200a – Stvarni naslov* unosimo naslov izvedenog dela ili događaja, odnosno tekst koji najbolje opisuje njegov sadržaj.

Ako podaci u potpolju 200a nisu dovoljni za razumevanje konteksta izvedenog dela, u potpolje *200e – Dodatak naslovu* možemo uneti podatke o vrsti događaja te podatke o mestu i vremenu događaja. Brojevi, koje dodaje katalogizator, su arapski.

Kod izvedenih dela, podatke o odgovornosti navodimo u području naslova i podataka o odgovornosti, i onda kada smo ih dobili iz sekundarnih izvora. U potpolje 200f – *Prvi podatak o odgovornosti* unosimo podatak o osobama i ustanovama koje su primarno povezane sa izvedenim delom, ako nisu navedene već u naslovu.

Navođenje drugih podataka o odgovornosti zavisi od vrste izvedenog dela. Više podataka o odgovornosti, po pravilu, navodimo kod muzičkih, vizuelnih ili pozorišnih događaja, ako smo do njih došli iz sekundarnih izvora. Prilikom određivanja redosleda podataka o odgovornosti, pomažu nam odgovarajuća ISBD pravila za muzičke i audiovizuelne izvore.

Uprkos tome što podatke iz polja 200 obično oblikuje katalogizator, ne navodimo ih u uglastim zgradama. U zapisima za dela koja nisu na fizičkim nosiocima ne koristimo polja i potpolja koja su namenjena podacima o izdavanju, distribuciji ili izdanju, te polja i potpolja koja su namenjena opisu fizičkih karakteristika dela.

U masci N, u bloku 2XX, jedino obavezno potpolje je 200a – *Stvarni naslov*.

001	uu	an bu cd d0 t3.10
100	uu	c2012 hslv lba
200	0u	a Koncert kitaristov Jerka Novaka in Žarka Ignjatovića edvorana GŠ Risto Savin, Žalec, 20. januar 2012 <i>(Zapis za umetničko izvođenje. Naslovom smo obuhvatili sve podatke koji identifikuju događaj: vrstu koncerta, oba izvođača te mesto i vreme događaja.)</i>

001	uu	an bu cd d0 t3.10
100	uu	c2012 hslv lba
200	0u	a Dostojno jest ekoncert pred gostovanjem v Rusiji, dvorana Union, Maribor, 4. marec 2012 fKoncertni zbor Carmina Slovenica gdirigentka Karmina Šilec gtolkala Nino Mureškič <i>(S koncertom je povezano više osoba. Kada ih navodimo, navedemo i vrstu njihove odgovornosti.)</i>

001	uu	an bu cd d0 t3.12
100	uu	c2004 hslv lba
200	0u	a 20 let v razvoju knjižničnega informacijskega sistema erazstava v okviru konference COBISS 2004, Kongresni center Habakuk, Maribor, 9.-11. november, in Institut informacijskih znanosti, od 15. novembra do konca decembra 2004 favtorji razstave Breda Emeršič, Andrej Korošec in Marij Bizjak <i>(Izložba nema katalog. Iz programa konferencije izdvajili smo naslov koji sadrži temu izložbe, događaj u okviru kog je izložba organizovana, te mesto i vreme događaja.)</i>

001	uu	an bu cd d0 t3.11
100	uu	c2012 hslv lba
101	0u	aslv
200	0u	a Dr. Danilo Šuster eportretni intervju v Galeriji portretov znanstvenikov in intelektualcev, oddaja Podobe znanja, Radio Slovenija, Tretji program ARS, 29. 6. 2012, od 16.30 do 17.00 <i>(Zapis za radio emisiju koja nije dostupna na internetu. U naslovu smo naveli naslov konkretnog događaja i druge detalje radio emisije.)</i>

001	uu	an bu cd d0 t3.14
100	uu	c2013 hslv lba
101	0u	aeng
102	uu	afre
200	0u	aColored scalars and Higgs physics lecture at Laboratoire de Physique, Théorique d'Orsay, Université Paris-Sud, February 7, 2013 fSvetlana Fajfer (Zapis za predavanje na stranom univerzitetu. U polju za naslov navedeni su naslov predavanja te mesto i vreme događaja.)

001	uu	an bu cd d0 t3.15
100	uu	c2011 hslv lba
101	0u	aeng
200	0u	aCOBISS.Net: support to knowledge, intercultural dialogue and development of the region for a successful integration into EU presentation at 40th International ABDOS Conference, Ljubljana, May 30 to June 2, 2011 fMarta Seljak, Pero Šobot (Zapis za izlaganje na konferenciji bez štampanog oblika. U polju za naslov navedeni su naslov izlaganja i podaci koji identifikuju konferenciju.)

3XX Blok za napomene

U napomenama navodimo izvore prema kojima smo oblikovali naslov i druge podatke u opisu, te dajemo dodatne informacije o kontekstu događaja koje, zbog načela konciznosti, nismo naveli u polju 200.

U polju 300 navodimo napomenu o sekundarnim izvorima na osnovu kojih opisujemo izvedeno delo. Ako je rukopis za izvedeno delo, koje je predmet zapisa, na raspolaganju pod određenim uslovima, na to možemo upozoriti u napomeni.

Ostale podatke o kontekstu događaja, koji prevazilaze obim potrebnih podataka za identifikaciju dela, po potrebi navodimo u ponovljenom polju 300 – *Opšta napomena*. Na sličan način, u polju 323 – *Napomena o izvođačima* navodimo i druge izvođače umetničkog dela.

Napomene o nagradama, prvenstveno kod izvodenja i izložbi umetničkih dela, unosimo u polje 334 – *Napomena o nagradi*.

Ako naslov sadrži opšte izraze, kao što su: koncert, recital, igra itd., pojedinosti o sadržaju događaja unosimo u polje 327 – *Napomena o sadržaju*.

200	0u	aNagovor Brigit Čanč ob odprtju 15. razstave Mineralni fosili Pohorja in razstave Vizija Pohorja 2013 eKnjižno razstavišče Univerzitetne knjižnice Maribor, 22. maj 2013
300	uu	aOpis po vabilu na razstavo (Napomena o izvoru na osnovu koga je zapis oblikovan.)

200	0u	aKoncert kitaristov Jerka Novaka in Žarka Ignjatovića edvorana GŠ Risto Savin, Žalec, 20. januar 2012
300	uu	aOpis po koncertnem listu
327	10	0Program: aSuite for two guitars / William Lawes. Les deux amis ; Fantazija za dve kitari op. 41 / Fernando Sor. Afrodita ; Izgubljeni ples / Jerko Novak. Suite italiana / Mario Gangi

ZBIRNA OBRADA BIBLIOTEČKE GRAĐE – ZAPISI ZA VEŠTAČKI FORMIRANE ZBIRKE

Zbog njegove specifičnosti, odnosno racionalnog čuvanja i korišćenja, jedan deo bibliotečke građe, koji je doduše moguće obraditi i kao pojedinačne jedinice, smeštamo i obrađujemo tako što ga spajamo u celine, tzv. veštački formirane zbirke. Takvu zbirku opisujemo u jednom kataloškom, odnosno zbirnom zapisu. Zajednički elementi, koji povezuju jedinice u zbirci, najčešće su: sadržaj, događaj ili period, izdavač, fizički oblik, poreklo zbirke i sl. Za ovakav način obrade najčešće se odlučujemo u slučaju građe koju korisnik po pravilu ne traži po naslovu ili autoru, već samo po sadržaju.

Zbirna obrada je, na primer, pogodna za opis:

1. zbirki pamfleta i druge efemerne građe, koji pojedinačno ne ispunjavaju uslove za obradu, dok su, organizovani u zbirke, značajni za istraživački rad;
2. zbirki monografskih publikacija koje su povezane srodnim sadržajem, jezikom i žanrom i moguće ih je stručno i predmetno opisati jednim UDK brojem, ili npr. pripadaju jezicima i/ili pismima koji na području delovanja biblioteke važe za strane;
3. zbirki rukopisa, slika, fotografija, plakata (ređe i audio ili video građe).

Ne koristi se za opis:

1. pojedinačnih naslova serijskih publikacija, knjižnih zbirki i druge građe serijskog tipa,
2. građe u elektronskom obliku,
3. kompleta, odnosno izdanja koje sačinjava multimedijkska građa.

KREIRANJE ZAPISA ZA ZBIRKU

Prilikom kreiranja zapisa za zbirku, na raspolaganju nam je sledeća kataloška literatura:

1. Zbirni zapisi : po dokumentaciji Collection-level cataloging, Library of Congress, Washington D.C. / priredila Dunja Kalčić. U: Knjižničarske novice. ISSN 0353-9237. - Let. 7 (1997), št. 12 (Priloga)
2. Appendix J. Collection-level cataloging. Washington, D.C.: Library of Congress, 1998 <http://www.loc.gov/catdir/cpso/app-coll.html> (pregledano 25. 9. 2003.)
3. Verona, Eva. Pravilnik i priručnik za izradbu abecednih kataloga. Zagreb: Hrvatsko bibliotekarsko društvo, 1983-1986. 2 knj., kao i ostali izvedeni kataloški priručnici koji se koriste u pojedinim COBISS sistemima.
4. ISBD standardi za pojedinu vrstu građe.

Zapis za zbirku kreiramo posredstvom maske za unos Z (zbirke).

Zbirku opisujemo kratkim bibliografskim zapisom s podacima koji ukratko opisuju i identifikuju zbirku kao celinu. Odrednica glavnog kataloškog listića veštački formirane zbirke najčešće je stvarni naslov.

Zapisi za zbirke su prevashodno namenjeni korišćenju bibliotečke građe, a ne za preuzimanje.

U daljem tekstu, opisana su samo ona polja COMARC/B i COMARC/H formata, koja se u zapisu za zbirku koriste na specifičan način.

0XX Blok za identifikaciju

U potpolje *001b – Vrsta zapisa* unosimo kod za vrstu građe za jedinice u zbirci. Ako zbirku sačinjava multimedijkska građa, unosimo kod "m" – *multimedijkska građa*.

U potpolju *001c – Bibliografski nivo* je kod "c" – *zbirni zapis*.

1XX Blok kodiranih podataka

U potpolja 100bcd unosimo podatke o godinama izdavanja jedinica zbirke. Zbirka može da bude zaključena ili nezaključena.

U zapis zaključene zbirke, čije je izdavanje zaključeno u jednoj kalendarškoj godini, u potpolje *100b – Oznaka za godinu izdavanja* unosimo jedan od kodova "d", "e", "h", "i" ili "j". U potpolje *100c – Godina izdavanja 1*, unosimo godinu izdavanja jedinica zbirke.

Ako je izlaženje jedinica zbirke zaključeno posle više od godinu dana, u potpolje 100b unosimo kod "g", u potpolje 100c početnu, a u potpolje *100d – Godina izdavanja 2*, završnu godinu izlaženja.

Zbirke sa nesigurnom godinom izlaženja označavamo kodom "f" u potpolju 100b. U potpolje 100c unosimo najraniju, a u 100d najkasniju moguću godinu izdavanja.

U zapis nezaključene zbirke, u polje 100b unosimo kod "g", a u potpolje 100c unosimo početnu godinu izdavanja jedinica zbirke. Prilikom prvog unosa podataka za zbirku, u potpolje 100d unosimo oznaku "9999". U potpolje 210d unosimo otvorenu prvu godinu izdavanja (npr. 1999-).

Prilikom registrovanja novoprispelih jedinica zbirke, u potpolje 100d unosimo godinu izdavanja poslednje prispele jedinice, a u potpolje 210d privremeno poslednju godinu izdavanja zbirke (npr. 1999-<2003>).

U potpolje *101a – Jezik teksta* unosimo kod za jezik teksta jedinica zbirke. Ako su jedinice zbirke na različitim jezicima, navodimo kod najzastupljenijeg jezika. Izuzetno, u ponovljena potpolja a, unosimo i kodove ostalih jezika.

U polje *102 – Država izdavanja ili proizvodnje* unosimo kod države, a po potrebi i regije. Ako su jedinice zbirke izdate u različitim državama, navodimo kod najzastupljenije države. Izuzetno, u ponovljiva potpolja a, unosimo i kodove ostalih država.

Kodirane podatke o građi unosimo u skladu sa kodom za vrstu građe koja čini zbirku (moraju da budu uskladjeni sa kodom u potpolju 001b). Na raspolaganju su nam polja za kodiranje svih vrsta građe, izuzev serijskih publikacija.